

la informilo

ISSN:
0291-
6037

INFORMBULTENO PRI ESPERANTO

bulletin bilingue d'information sur l'espéranto

eldonisto:

KULTURA ESPERANTO-FEDERACIO DE ORIENTA FRANCIIO

FEDERATION CULTURELLE FRANCE-EST POUR L'ESPERANTO

MAISON DES JEUNES ET DE LA CULTURE Ph.DESFORGES

27, Rue de la République, F-54000 NANCY

PCK - CCP: 1997-72 W NANCY

NOUVELLE SERIE
trimestriel
2ème trimestre 1992
N° 78

ABONNEMENT
un an: 45 FF
jara abono
por eksterlando:
57 FF aŭ 18 R.K°j

ANTO-INFO ☆☆☆ ESPERANTO-INFO ☆☆☆ ESP

"QUI FAIT QUOI... KIU FARAS KION..."

... OU UNE CHAMBRE DE COMMERCE ET
D'INDUSTRIE EN AVANCE SUR SON TEMPS...

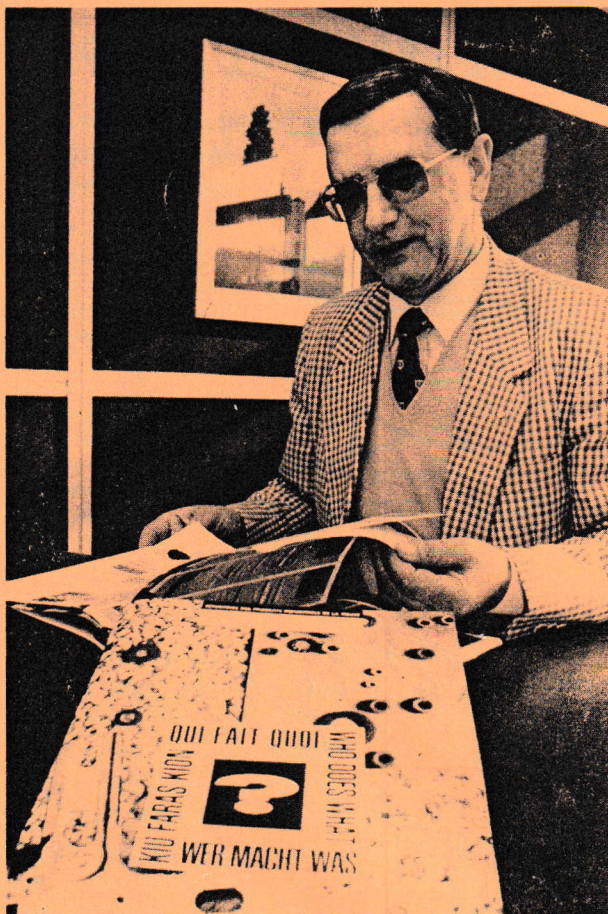
"La Informilo" a rencontré François-Xavier GILBERT, Directeur de la CCI de la Meuse (55), à l'origine de l'édition du répertoire en quatre langues -français, anglais, allemand... et **espéranto**- des produits des entreprises du département.

"La I°": "Monsieur GILBERT, vous êtes "responsable" de cette seconde édition du répertoire précité. Qu'est-ce qui vous a incité à cette "récidive"?"

F.-X. GILBERT: "Après la première édition en 1986, la presse nationale avait salué cet événement avec une curiosité mêlée d'intérêt. En 1992, l'usage de l'Espéranto a causé moins de surprises car depuis quelques années on peut constater que de nombreux articles et des émissions de radio ou même de télévision ont un peu vulgarisé la langue internationale.

De nombreuses revues espérantistes ont dans le monde entier relayé cette information.

Un "gazet-libro" a été réalisé qui prouve l'impact médiatique de cette initiative. Notre département a donc ainsi donné de lui une image de créativité et de modernité.

"La Informilo" - Bulletin trimestriel bilingue d'information sur la langue supranationale **Espéranto**, édité sous les auspices de la Fédération Culturelle France-Est pour l'Espéranto.

Rédaction: P. DENIS, 5 Chemin de Blamecourt - F 55000 BAR-le-DUC.

Les articles signés nommément par leurs auteurs expriment la seule opinion de ces derniers et non celle de la Rédaction ou de la Fédération.

Tout article à insérer doit parvenir au siège de la rédaction au minimum 1 mois avant la fin de chaque trimestre.

Comité de la Fédération

Prezidanto: LUDWIG Edmond - 26, Route de la Schlucht, 68140 STOSSWIHR.

Vicprezidanto (kaj cetere responsulo de la perkoresponda kurso): COLNOT Jean-Paul - 15, Rue de Lavaux, 54520 LAXOU.

Vicprezidanto (kaj cetere responsulo pri la Korespond-Servo Mondskala): GILBERT François Xavier - Vert Coteau, 55000 LONGEVILLE-en-BARROIS.

Sekretario: GALLEGO Catherine - 49, Rue du Général De Gaulle, 57330 HETTANGE-GRANDE.

Kasisto: GROSSMANN André - 5, Rue des Pyrénées, 68390 BALDERSHEIM.

(également chargé du fichier d'adresses des membres et abonnés au bulletin)

Libro-Servo: DEGRELLE Roger - 12, Rue Estienne d'Orves, 54490 PIENNES.

Redaktoro de "La Informilo": DENIS Pol (adresse ci-dessus).

Kunlaborantoj: THIBIAS Jean-Luc, KUENY Robert, SCHEIDEL Odette, ROUX Catherine.

(adresses à l'intérieur du bulletin).

SOMMAIRE:		
pages 1 à 11: informations en français	20: valoro de E° (Piron)	24: page détente
12 à 18: activités de la Fédération	22: invito al Augsburg	
19: cpte-rendu stage de Homburg	23: katalogo kasedoj	

C'était le but recherché et atteint.

"La I°": A quel public s'adresse cet important document?

F.-X. GILBERT: Le répertoire des produits des entreprises meusiennes est tiré à 7500 exemplaires. Il est d'abord envoyé à toutes les entreprises du département qui l'ont financé, ensuite dans toutes les Chambres de Commerce en France et à l'étranger. Enfin en sont destinataires tous les postes économiques qui fonctionnent dans chaque ambassade de France. Bien sûr, les grands journaux régionaux et nationaux, les revues espérantistes du monde entier l'ont reçu, accompagné d'un communiqué de presse.

"La I°": De quelle façon l'Espéranto, ajouté à trois langues véhiculaires "classiques", est-il susceptible d'apporter un "plus" dans le domaine des activités spécifiques qui sont les vôtres?

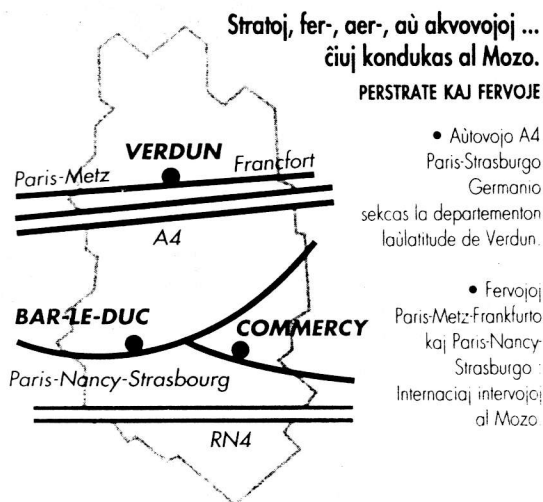
F.-X. GILBERT: Cet outil de travail, destiné aux services-achats des entreprises, sera, grâce à l'Espéranto, accessible dans les pays de l'Est à un grand nombre de personnes qui ne maîtrisent pas les langues des pays économiquement évolués. Bien sûr il ne faut pas s'illusionner sur les retombées immédiates sur le plan économique, mais comme il est dit ci-dessus, l'aspect image de marque est important pour notre Chambre de Commerce.

"La I°": Vous êtes membre du Conseil d'Administration d' "I.K.E.F.". Pouvez-vous expliciter ce sigle pour nos lecteurs et définir les ambitions de cette association mondiale?

F.-X. GILBERT: Il faut comprendre que dans la vie économique, "le mouvement se prouve en marchant" et non pas par des discours. Il est donc important que des initiatives telle que celle-ci s'inscrive dans une stratégie globale. Cette dernière a été tracée par un groupe de responsables économiques appartenant à l'industrie, au commerce et aux services, dans le cadre d'une association créée il y a 7 ans, lors du Congrès Universel de l'**Universala Esperanto-Asocio** à AUGSBOURG. **I.K.E.F.** -Internacia Komerca kaj Ekonomia Fakgrupo- compte aujourd'hui plus de 100 correspondants dans le monde et possède son service de traduction qui a déjà réalisé d'importants travaux de terminologie économique en accord avec la Chambre de Commerce Internationale de PARIS et la Commission de la Communauté Européenne à BRUXELLES.

"La I°": Monsieur GILBERT, nous vous remercions pour toutes les informations que vous venez de nous donner et nous souhaitons un plein succès à "**Kiu faras kion**".

DE LORENO AL EUROPO

F.-X. GILBERT: Il faut comprendre que dans la vie économique, "le mouvement se prouve en marchant" et non pas par des discours. Il est donc important que des initiatives telle que celle-ci s'inscrive dans une stratégie globale. Cette dernière a été tracée par un groupe de responsables économiques appartenant à l'industrie, au commerce et aux services, dans le cadre d'une association créée il y a 7 ans, lors du Congrès Universel de l'**Universala Esperanto-Asocio** à AUGSBOURG. **I.K.E.F.** -Internacia Komerca kaj Ekonomia Fakgrupo- compte aujourd'hui plus de 100 correspondants dans le monde et possède son service de traduction qui a déjà réalisé d'importants travaux de terminologie économique en accord avec la Chambre de Commerce Internationale de PARIS et la Commission de la Communauté Européenne à BRUXELLES.

"La I°": Monsieur GILBERT, nous vous remercions pour toutes les informations que vous venez de nous donner et nous souhaitons un plein succès à "**Kiu faras kion**".

EŬROPA ESPERANTO KONGRESO

3

5a - 10a de Junio 1992

Imaginez 22 pays où les gens n'ont pas besoin d'écouteurs pour s'entendre, où chacun parle une langue sans être ni dominant ni dominé, où toutes les vaeurs, langues et cultures sont respectées, où l'exclusion n'existe pas: c'est ce monde qu'on fait vivre pour cinq jours les espérantistes de 22 pays d'Europe réunis en congrès à **VERONE** (Italie), du 5. au 10 juin.

Si le "non" du Danemark a fait "la une", beaucoup l'ont expliqué comme réflexe d'autodéfense d'un petit pays qui se sent menacé par la "glottophagie" de l'anglais et par le mark allemand.

Le débat sur " l'abolition des barrières linguistiques", mené par un directeur de la **RAI**, avec la participation du politologue Chiti-Batelli, d'un manager, de délégué du Parti Radical Italien, et du Parti Fédéraliste Européen, concluait à la méconnaissance par le public des risques du "qui dénomme domine!".

Opéra italien, soirée littéraire, visite de la vieille ville, excursions au lac de Garde et à Mantoue devaient permettre aux congressistes de se détendre tout en faisant plus intimement connaissance avec la cité italienne, le tout dans une ambiance amicale et décontractée que permet l'utilisation d'une langue commune.

France-Esperanto, la **Fédération Italienne d'Espéranto** et le **Centre Européen d'Espéranto** tenaient leurs assises dans le cadre de ce congrès européen. Ensemble ils ont défini un programme d'action pour amener les parlementaires européens d'une part et la Commission spécialisée d'autre part à poser le problème d'une langue planifiée et à prendre en compte la dimension linguistique dans la construction de la Communauté Européenne.

Renée TRIOLLE

Président d'U.F.E.

"La lettre de l'espéranto - juin 1992

RESOLUTION (1)

Le **CONGRES EUROPEEN D'ESPERANTO** qui a eu lieu à **VERONE** (Italie), du 5 au 10 juin 1992, avec la participation de plus de **350 délégués de 22 pays**,

considérant qu'à **MAASTRICHT** les Etats membres de la Communauté Européenne ont pris l'engagement de réaliser avant la fin du siècle l'Union Européenne, et que seul ce cadre institutionnel peut garantir la paix entre les peuples,

alarmé par les résultats du référendum danois,

convaincu qu'une des raisons essentielles de ce résultat a été la crainte de perdre son identité dans le cadre d'une intégration politique croissante,

considérant que langue et culture jouent un rôle décisif dans l'identité d'un peuple,

constate que la politique du plurilinguisme, telle qu'elle est actuellement pratique dans la Communauté Européenne, ne peut atteindre les buts souhaités et conduit en réalité à une inégalité croissante avec la prédominance de fait d'une ou deux langues, et que ceci peut mettre en péril l'harmonie et la stabilité de l'Union Européenne,

conclut que seul l'usage d'une langue planifiée neutre peut conserver la pluralité des cultures européennes et rendre les peuples égaux sur le plan linguistique en prévenant les effets destructifs d'une langue ethnique glottophage en position d'hégémonie comme l'est aujourd'hui l'anglais, et que **l'espéranto** est la seule langue qui soit déjà prête à jouer ce rôle,

souligne que le prochain Traité pour une union encore plus forte des pays de la Communauté Européenne doit garantir plus explicitement, par des procédures démocratiques claires, le droit à l'identité culturelle et linguistique,

exige que les instances communautaires et nationales réexaminent le problème des langues en prenant en compte les propositions du document "la Communication dans la Communauté Européenne" du Centre Européen d'Espéranto, et qu'en priorité elles appuient l'expérimentation à grande échelle, sur la valeur éducative de l'espéranto, notamment comme préparation à l'étude des langues, et que les dispositions ultérieures concernant "LINGUA" et d'autres programmes semblables incluent l'étude d'une langue planifiée.

4 Neŭtraleco de la asocio, neŭtraleco de la homo

Trian fojon, Unuiĝo Franca por Esperanto organizas sian landan kongreson ekster Francio. Ni jam estis en Strasburgo kun Germanoj, en Luksemburgio kun Belgoj, kaj nun en Verono, ne nur kun Italoj sed kun alilandaj Eŭropanoj.

En tiu urbo, famkonata pro amafero, ni ankaŭ pruvos, kiom bonvolemaj kaj amdonemaj homoj kapablas fari. Dum kelkaj tagoj ni reproduktos en fermita societo la estontan Eŭropon: homoj el diversaj landoj, kiun, kune laboras aŭ distras sin. Banale, en la nuna plumacia mondo; sed ne tiom banale se ni konsideras, ke ni ne havas lingvoproblemojn sed male kundiskutas aŭ kunridas senhelpe de tradukistoj.

Ni estas diverslandaj, diversaj, diversprofesiaj. Niaj religioj estas malsamaj, malsamaj niaj filozofioj. Tiu bunteco iĝas la riĉeco de la esperanto-movado, kiu akceptas en sia sino la plej diversajn homojn.

Ni ĝojas konstati, ke pli kaj pli politikaj partioj uzas esperanton por siaj internaciaj rilatoj: la Verduloj en Francio, la Radikaluloj en Italio. Ni apogus tiun elekton, ĉar ni scias, kiom profitdona estas la uzo de komuna neimperialisa lingvo; ni proponu niajn servojn al la homoj, kiuj volas lerni esperanton. Sed ni ne forgesu, ke se la individuoj estas liberaj elekti sian politikan partion, UFE laŭstatute devas resti neŭtrala por esti malferma al ĉiuj.

Bonan restadon en Verono.

Renée Triolle
Prezidanto de U.F.E.

Bonvenon al ĉiuj!

Ni renkontiĝas ĉi tie unue por manifesti nian apartenon al Eŭropo kaj por paroli pri la problemoj, kiujn ni antaŭvidas kiel ne forgesnblajn por la socio naskonta post la falo de la nacistataj baroj.

Al ni interesas precipe vidiĝi al eŭropaj popoloj, al politikaj, sociaj, kulturaj instancoj la gravajn problemojn, kiujn ni devas absolute solvi, por ke ĉiuj civitanoj — ne nur la apartenantaj al definitaj privilegiitaj tavoloj — povu efektive, efike kaj rekte interparoli kaj interkompreniĝi.

La estontaj eŭropanoj, samtempe, bezonos, por adekvate vivi en pli vasta kaj tute nova soci-politika medio, novajn ideojn, novajn ilojn, aliel ni eniam povos regl la faktojn, kaj ili estos regantaj nin: sekve ne eblis organizi nian vivon.

La esperantistoj konscie vivas la historiajn fenomenojn, kaj ili deziras kontribui al pli bona evoluo de nia historio. Oni prave pensas, ke la estonta Eŭropo por travivi la gravan momenton de propra renoviĝo, devas krei komunam registaron kaj komunam monon.

Ni sugestas — pro tio ni ekzistas — la enkondukon de la internacia lingvo Esperanto, kiel komunan lingvo unue por Eŭropo kaj poste por la tuta mondo. Elkoraĵoj salutojn kaj fruktodonan laboron.

Prof. Giordano Formizzi
Prezidanto de I.E.F.

(Deux résolutions ont été adoptées à l'issue du Congrès: l'une à destination du "grand public", l'autre destinée aux organisations espérantophones européennes)

REZOLUCIO (2)

LA EŬROPA ESPERANTO-KONGRESO okazinta en VERONA (Italio), de la 5a ĝis la 10a de junio 1992, kun pli ol 350 partoprenantoj el 22 landoj,

konscia pri tio, ke la eblecoj de grandskala disvastigo de la internacia lingvo Esperanto je Eŭropa kaj je monda niveloj estas intime ligitaj kun la entrepreno konstrui unuigitan Eŭropon,

emfazas la gravecon de la agado, kiun faras Eŭropa Esperanto-Unio pere de la Eŭropa Esperanto-Centro, precipe per prezentado de la projekto "Komunikado en la Eŭropa Komunumo",

invitas ĉiujn landajn asociojn en la Eŭropa Komunumo kunlabori en tiu agado laŭ kunordigita maniero en la kadro de **EEU**,

invitas la landajn asociojn kune organizi pluajn eŭropajn Esperanto-Kongresojn en 2|3-jara ritmo kaj regulajn konferencojn de respondeculoj de la asocioj, cele al pli kaj pli strikta kunlaboro,

notas la agadon de la transnacia "Transpartio Radikala" favore al Esperanto kaj **gratulas** pri ĝi, invitante la landajn asociojn kaj la unuopajn esperantistojn pli oportune atenti kaj utiligi la eblecojn, kiujn tiu agado malfermas.

RESOLUTION

Le CONGRES EUROPEEN d'ESPERANTO qui a eu lieu à VERONE (Italie), du 5 au 10 juin 1992 avec plus de 350 participants de 22 pays,

conscient que les possibilités d'une diffusion à grande échelle de la langue internationale Espéranto aux niveaux européen et mondial sont intimement liées à l'entreprise de construction d'une Europe unie,

met l'accent sur l'importance de l'action menée par l'Union Européenne d'Espéranto par le biais du Centre Européen d'Espéranto, portant essentiellement sur la présentation du projet "La Communication dans la Communauté Européenne",

invite toutes les associations nationales de la Communauté Européenne à collaborer de façon coordonnée à cette action dans le cadre de l'**UEE**,

invite les associations nationales à organiser d'autres Congrès Européens d'Espéranto tous les 2 ou 3 ans ainsi que des colloques réguliers avec la participation de responsables des associations en vue d'une collaboration plus stricte,

prend note de l'action menée par le "Parti Radical Transnational" en faveur de l'Espéranto, l'en félicite et invite les associations nationales et chaque espérantiste à prêter attention au moment opportun aux possibilités d'action ainsi offertes.

<p>Une autre idée de l'espéranto</p> <p>ESPERANTO-INFORMATIONS</p> <p>SAT Amikaro</p> <p>Une haute idée de l'espéranto</p>	<p>SERVICE DE PRESSE</p> <p>ESPERANTO-INFORMATIONS</p> <p>67, avenue Gambetta, 75020 PARIS</p> <p>Téléphone : 47 97 87 05. Télécopie : ça vient !</p> <p>Rédacteur : Henri Masson. Répondeur téléphonique en dehors des heures d'ouverture. Permanence de 9 à 15 h du lundi au vendredi. Cours oraux (début octobre) et par correspondance (toute l'année), stages intensifs, de matériel de documentation, d'information et d'étude pour la Langue Internationale espéranto. Service Librairie pour les adhérents.</p> <p>SAT-Amikaro en Belgique</p> <p>Esperanto-Info, Av. Th. Lambert, 56, Bte 12, B-1070 BRUXELLES</p> <p>CPPAP n° 56121 Directeur de la Publication. Seule. Supplément à SAT-Amikaro</p> <p>n° 472, juin 1992</p>
<p>PRIERE D'INSERER</p> <p>Tout article du Service de Presse peut être reproduit, de préférence avec mention de l'adresse de SAT-Amikaro.</p>	

ESPERANTO : PUISQU'IL FAUDRA Y VENIR... AUTANT COMMENCER TOUT DE SUITE !

Un congrès, un record

C'est dans le cadre de la Maison de la Promotion Sociale d'Artigues près Bordeaux - une remarquable réalisation du Conseil Général de la Gironde - que s'est tenu le 47ème congrès de SAT-Amikaro. Avec 368 congressistes, il constitue un record de participation, juste avant le congrès d'Amboise qui avait réuni 336 participants en 1991.

A cette occasion, une Convention d'Amitié a été signée au siège du Conseil Général de la Gironde par l'Association Basque d'Espéranto et Espéranto-Gironde, sous les auspices du Conseil Général de la Gironde et de l'Association Mondiale Anationale. Dans son message de salutations au congrès, le représentant basque Iñaki Gauna a été applaudi lorsqu'il a déclaré "Nous, les Basques, nous sommes très fiers d'être Basques; mais je voudrais dire que nous sommes plus fiers d'être citoyens du monde".

Les signataires de cette Convention d'Amitié sont Michel Lavergne pour Esperanto-Gironde. Iñaki Gauna pour Eŭska Esperanto-Asocio, le sénateur Marc Boeuf pour le sénateur Madrelle, président du Conseil Général de la Gironde, et Roland Grandière pour SAT.

Cette cérémonie s'est déroulée au moment où France Culture diffusait la dernière des cinq émissions sur l'espéranto dans le cadre des Chemins de la Connaissance avec la participation secrétaire rédacteur d'Espéranto-Infos. Sur demande de Roland Grandière, président de SAT-Amikaro et conseiller général de SAT, tous les participants ont pu écouter cette émission justement lors de cette cérémonie, au Conseil Général de la Gironde.

Convention d'Amitié

Au sein du Conseil Général de la Gironde.

Ce dix-sept avril mil neuf cent quatre-vingt douze

Nous, proclamons le jumelage des groupes espérantistes Esperanto-Gironde et Eŭska Esperanto-Asocio, sous l'égide de Sennacieca Asocio Tutmonda (Association Mondiale Anationale), en vue de promouvoir des échanges d'ordre culturel, touristique, social et économique intéressant l'ensemble des citoyens.

Déclarons solennellement au nom des espérantistes de nos régions, notre volonté commune de diffuser la langue universelle Esperanto, afin de développer la compréhension, le respect mutuel et l'amitié entre Girondins et Basques.

Ni barrières des langues, ni frontière, ne feront obstacle à nos deux régions, ouvrant ainsi la voie à l'entente complète, sans discrimination aucune entre tous les peuples.

En foi de quoi, nous, avons apposé sur ce document notre signature et le sceau de notre groupe.

Ont signé avec nous, les représentants du Conseil Général de la Gironde et de Sennacieca Asocio Tutmonda, garants de notre jumelage.

Une motion pour l'espéranto au parlement suédois

Le député suédois Torgny Larsson a présenté une motion au Riksdag afin qu'une place soit réservée à l'enseignement de la langue internationale espéranto dans les écoles primaires et les lycées. Ce député social-démocrate propose en outre qu'un professorat d'espéranto soit mis en place, et que la formation des enseignants à cette discipline soit assurée dans le cadre des universités populaires.

En France, des propositions de loi tendant à inclure la langue internationale espéranto comme langue à option dans l'enseignement secondaire et l'enseignement supérieur avaient été déposées à la présidence de l'Assemblée nationale en 1975 et 1979 par le parti socialiste - alors dans l'opposition - et en 1988 par le député Jean Roatta. Le sénateur Francis Palméro avait pour sa part présenté une proposition de loi au Sénat en 1980.

Avec l'ampleur que prend le problème des langues dans l'enseignement, dans la communication en Europe et dans le monde, l'espéranto apparaît de plus en plus comme un recours fiable et sérieux auquel de plus en plus de décideurs prêtent attention.

Il faudra y venir...

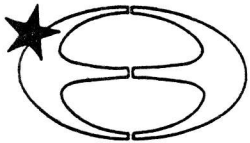
A quand le prochain congrès de SAT-Amikaro ? ...

Tout près de Caen... à Hérerville-Saint-Clair, du 10 au 12 avril 1993.

Et où se tiendront les congrès suivants de SAT-Amikaro ?

Toulouse ne pourra pas répondre à notre attente pour 1994 et les années suivantes. D'autres propositions, de groupes espérantistes actifs ou même de municipalités - comme l'avait fait celle de Bondy en 1990 - seront bienvenues.

A quand un nouveau record de SAT-Amikaro ? N'oubliez pas que notre ambition, c'est de faire toujours mieux !... Chiche pour le Zénit ?...

ESPERANTO-FRANCE

4bis, Rue de la Cerisaie, 75004 PARIS

Supplément à "Franca Esperantisto"

REVUE FRANCAISE D'ESPERANTO

★
L'ANGLAIS ET LES LANGUES DE LA C.C.E.

Marina Mazzero de TURIN (Italie), en 220 pages, s'attaque dans sa thèse du 3ème cycle à la politique linguistique des organisations supranationales. Historiquement la CCE est la première institution à appliquer l'égalité des langues dans ses documents, ce qui entraîne des frais considérables et des retards. L'emploi de 9 langues laisse de côté 50 millions d'Européens qui font pression. La traduction automatique demande une bonne préparation et une correction très fine. Alors, quelle alternative au plurilinguisme? Le monolinguisme?... L'anglais est "glottophage" et se veut le porteur de la culture du monde. Alors, l'espéranto?...

★
ESPERANTO: ENJEU ELECTORAL?

C'est ce qu'ont pu penser les Français qui ont entendu Brice Lalonde, de "Génération Ecologie", reprocher aux "Verts" d'Antoine Waechter de n'être que des rêveurs. La preuve?... Ils préconisent l'espéranto pour les relations internationales...

★
EXAMENS: ANNEE RECORD

La Ligue Internationale des Enseignants Espérantophones organise entre autre des examens internationaux. pour la période 1989/91, ILEI a organisé 26 sessions dans 15 pays sur 4 continents, avec des candidats de 31 pays et 5 continents. C'est en Roumanie qu'il y a eu le plus de candidats et en Chine le plus de sessions.

★
THEATRE POLONAIS EN FRANCE

L'acteur-mime polonais Jerzy Fornal a été accueilli en France, à l'invitation d'"Espéranto-France". Après Nancy, il s'est produit à Lyon, Nevers, Paris et Lille. Les spectateurs, même non-espérantophones, ont apprécié sa dernière récitation sur Mozart où se mêlent mime, musique et monologues.

★
ENSEIGNEMENT A DISTANCE ET ESPERANTO

L'Université "Sapienza" de ROME et le CNITE donnent un résumé des articles parus en français, allemand, espagnol, anglais et espéranto dans la revue IAD (Instruzione a Distanza). Cette pratique est courante dans la revue de sociolinguistique "Language Problems and Language Planning".

★
TOURISME ET CULTURE DANS LE JURA SUISSE

Le Centre Culturel d'Espéranto, K.C.E., dans le Jura Suisse, fait peau neuve et a présenté son programme pour 1992. Dans une atmosphère détendue et internationale, une grande variété de stages attend le visiteur: stages des langues bien sûr, mais aussi stages à orientation scientifique, littéraire, musicale, sportive ou touristique. Le détail est sur "minitel". On peut aussi le demander à KCE, BP 779, CH-2301 LA CHAUX-de-FONDS.

On pourra lire dans ce numéro de "La Informilo" un reportage sur le Centre.

★
L'ESPÉRANTO AU PROCHAIN SYNODE?

Lors du dernier synode un évêque roumain a proposé l'utilisation de l'espéranto plutôt que du latin pour les échanges entre prêtres de langue différente. Mgr Jakubinyi a dénoncé l'impérialisme des grandes puissances qui veulent imposer leur langue avec leur propre culture et leur vision du monde... "Il faut une langue internationale construite qui n'ait pas derrière elle une nation". A notre connaissance, aucun média français n'a repris cette annonce de l'AFP.

"Les Chemins de la Connaissance" ont ouvert leur antenne à l'Espéranto pour célébrer les 75 ans de la mort de Zamenhof, ce "bienfaiteur de l'humanité". Cécile DESCUBES, du 13 au 17 avril, s'est entretenue de 10h40 à 11 heures, avec différents invités. Au programme: l'histoire de la langue et ses aspects linguistiques, la nécessité d'une langue de communication, l'espéranto en France et dans le monde.

SYMPOSIUM A PEKIN ☆ **sur les applications de l'Espéranto**

Les Chinois demeurent convaincus de l'utilité de l'Espéranto. Ils veulent s'ouvrir au monde. Leur langue est difficile à maîtriser; ils ne veulent pas se soumettre par le biais du commerce à une forme d'impérialisme culturel. C'est pourquoi, du 9 au 15 mai, un symposium international a réuni des politiques. Des Spécialistes et des espérantophones ont discuté de l'utilité de l'espéranto dans les échanges et le développement.

EN DIRECT DE HONGRIE: "Eventoj" ☆

Distribué dans plusieurs dizaines de pays, ce journal de format A4 passe en revue tous les événements et rencontres d'Espéranto. Publié à BUDAPEST, il compile les articles les plus intéressants parus dans la centaine de journaux déjà existants.

"ADRESSES D'AMIS" ☆

C'est le titre de la publication d'une firme russe, créée en 1991, qui se donne pour mission de mettre en contact des firmes russes avec des partenaires étrangers. En plus du russe et de l'anglais, cette firme utilise l'Espéranto, "la langue qui permet des contacts avec n'importe quel pays et sans intermédiaire". "Amikaj Adresoj", a ja. 2420, KRASNOJARSK 75, Russie.

L'HOMME DEVANT LES MODIFICATIONS DU MILIEU ☆

Tel a été le thème abordé par la session polonaise de l'Académie des Sciences de SAN MARINO, à Krynica, Pologne, du 16 au 23 mai dernier, en présence d'étudiants et d'enseignants de différents pays d'Europe. Cette prise de conscience collective devrait préfigurer la future Europe où les acquis de la science seraient accessibles à tous grâce à une langue facile.

"EXPOLINGUA" A LA HAVANE ☆

Cette conférence internationale avec traduction simultanée en espéranto a ouvert le dossier de la "Reconnaissance des Langues et Cultures" du 23 au 26 avril. alors qu'on fête à grands cris la découverte de l'Amérique par Chr. Colomb, il serait bon d'analyser aussi les pertes culturelles que cette conquête a entraînées.

DES MEMBRES INDIVIDUELS DANS 113 PAYS ☆

T.E.J.O. l'Organisation Mondiale de la Jeunesse Espérantiste, a des membres dans 113 pays. cette variété se retrouve dans les candidats au conseil d'Administration qui viennent de Chine, Singapour, Haiti, Ghana, Iran, ou plus simplement de Hongrie, Allemagne ou Pays-Bas.

L'ESPERANTO A L'ECOLE ELEMENTAIRE ☆

G.H. CLOPEAU, intervenant extérieur à l'Ecole Publique "Marie Le Franc" de SARZEAU (Morbihan), ne s'est pas contenté d'enseigner l'espéranto aux élèves de CM2. Il vient en effet de réaliser une étude minutieuse des résultats de ses élèves passés au Collège, étude qui prouve une fois de plus, que l'espéranto est le tremplin parfait pour l'acquisition d'autres langues étrangères. Les documents sont disponibles auprès de H.G. CLOPEAU, 23 Allée Lapérouse, 56730 SAINT-GILDAS.

LA PRESSE ET L'ESPERANTO

Les enseignants d'espéranto sont formés à La Chaux-de-Fonds

Le centre culturel espérantiste de la cité des montagnes neuchâteloises organise des cours pour débutants, des conférences et des séminaires. Photographie d'une langue née en 1887.

« L'espéranto fonctionne comme un thermomètre de la démocratie. Les régimes qui l'interdisent sont suspects. Par exemple, la Corée du Nord ou la Roumanie de Ceaucescu où le simple fait de recevoir une lettre en espéranto pouvait vous conduire en prison. On m'a même conseillé de donner des cours à l'ambassade! Quand le 22 décembre est arrivé » (NDLR: la chute du dictateur).

Ce témoignage de Mireille Grosjean en dit long sur son engagement quasi militant en faveur de « cette langue internationale auxiliaire ». Présidente du centre culturel espérantiste de La Chaux-de-Fonds (KCE ou kultura centro esperantista), elle enseigne le français et l'allemand au collège du Locle. Et l'espéranto, bénévolement au KCE.

Elle balaie les critiques accusant l'espéranto d'être moribond, de ne rien valoir parce que construit de toutes pièces. « D'accord, c'est une langue planifiée, mais certains linguistes m'ont assuré que le sanscrit et le mandarin aussi. Et puis, l'espéranto a évolué

depuis sa création en 1887 par Louis Zamenhof, il a suivi l'évolution scientifique ».

Diaspora espérantophone

Elle n'hésite pas à parler de « diaspora espérantophone » dont les locuteurs, à la différence des Juifs, des Arméniens ou des Palestiniens, « poussent comme des champignons, n'importe où ».

Un débutant nous a assuré avoir tenu une conversation avec un Finnois après seulement 150 heures de cours. « J'en sais plus en espéranto qu'en Allemand que j'ai appris pendant huit ans à l'école ».

Mais qui utilise l'espéranto? De un à cinq millions de personnes dans le monde. Qui sont-ils? Il existe des associations (forcément internationales) regroupant des chirurgiens, des botanistes, des journalistes, des cheminots, des joueurs d'échecs, des invalides, des radio-amateurs... Mireille Grosjean a d'ailleurs suivi les événements de Pékin sur ondes courtes, en espéranto...

... ..

L'espéranto est aussi utile pour ceux qui ne l'emploient pas. Notamment dans les domaines où l'on a besoin de traductions. Comme la littérature, les congrès ou l'informatique.

Le marché de la traduction

Un logiciel néerlandais de traduction, utilise l'espéranto comme langage machine.

Les espérantistes assurent que chaque mot prononcé par un interprète « classique » revient à 2 F. Et que la traduction à Bruxelles coûte à la CEE plus de 11 millions de F par jour!

C'est pour cela que des organisateurs de congrès, à l'image des partis Verts européens en juin dernier à Zurich, commencent à délaisser l'anglais au profit de l'espéranto. Pour mettre chacun « sur un pied d'égalité ».

Il y a même, paraît-il, des enfants de couples mixtes qui ont l'espéranto comme langue maternelle...

Bref, même à petits pas, la langue avance.

Un doctorat à Budapest

D'ailleurs, depuis quinze ans, le nombre d'universités l'enseignant, est passé de 30 à 150. Au petit jeu des « plus forts » en thème, ce sont les Suisses et les... Chinois qui sont le plus diplômés. Et l'université de Budapest a été la première à proposer la préparation d'un doctorat.

Dans le Landernau - mondial - des espérantistes, La Chaux-de-Fonds s'est spécialisée dans la formation des enseignants. Environ 500 personnes y viennent chaque été. Mais les activités du KCE ne s'arrêtent pas là. On y donne des cours pour débutants, des universitaires y prononcent des conférences (sur un week-end) ou tiennent des séminaires (de 3 jours à une semaine) sur des thèmes aussi variés que la psychanalyse, les champignons ou la littérature érotique.

Parallèlement au KCE, une fondation se charge de l'hébergement des stagiaires...

Daniel BORDUR
Centre culturel espérantiste - Postiers 27, Case postale 779, 2301 La Chaux-de-Fonds. Tél. (19.41)(39)26.74.07.

Les tarifs varient pour un week-end, selon la formule, de 70 à 110 francs suisses, les séminaires d'une semaine de 355 à 555 FS. (taux de change: 1 F 3,75 FS).

"L'EST REPUBLICAIN" = 27/03/1992

=====

Gray: phare de la communication dans l'Europe communautaire

Dans moins d'une année, vont disparaître les frontières de 12 pays que leurs habitants pourront parcourir librement, de long en large, à la recherche d'un travail, d'un site touristique, d'amitiés au sein d'une autre ethnie.

Dans cette Europe nouvelle, Gray, grâce à ses nombreux espérantophones et son « Nacia Esperanto-Muzeo » de renommée mondiale, constitue certes un phare de la communication. Mais n'est-il pas aussi le centre géographique de cette Europe des douze?

C'est un fait indéniable que chacun peut vérifier: prenez une carte de l'Europe; joignez par une ligne droite, les extrémités des pays diamétralement opposés, concernés. Gray se situe bien à l'intersection de ces lignes!

Des rapports sans complexe linguistique

Sans attendre cette abolition des frontières, le Nacia Esperanto Muzeo (musée national Esperanto) entretient

déjà des relations étonnantes avec des espérantophones de nombreux pays proches ou lointains.

... ..

Il suffit de parcourir les « Livre d'Or » de cet établissement pour en être convaincu. Tout au long de ses pages, ce livre rapporte les réflexions élogieuses et étonnées des visiteurs, tel M. Wang Xigen, directeur de l'Institut calligraphique de Pékin. Cet érudit chinois a couvert deux pages de son écriture artistique quasi impéné-

trable, où il est dit dans un langage fleuri: « L'Espéranto est le soleil des langues ».

... ..

Parmi les quelque 400 visiteurs enregistrés en 1991 par M. Junier et ses collaboratrices, on relève la signature de Hongrois, de Polonais, dont un car complet a investi Gray pendant un après-midi.

Les visiteurs venus d'Angleterre, du Japon, des Pays-Bas, d'Allemagne étaient les plus nombreux dans ce microcosme de la future Europe.

.../...

Bien entendu, de plus en plus d'élèves de diverses écoles, des foyers éducatifs, d'associations de la région se présentent, étonnés et convaincus, par cette visite des huit salles archi-combles de ce centre de documentation unique en France.

Un atout culturel et touristique

Les membres du Centre culturel Esperanto de la région de Gray, faisant fi de l'anglais qui veut s'imposer aux Européens, ont des correspondants dans le monde entier.

Par ailleurs, M. Junier a constitué un recueil de toutes les retombées culturelles et touristiques, d'une publicité menée systématiquement tant en France qu'à l'étranger.

On est surpris de constater que le nom de Gray n'est pas inconnu aussi bien à

New Del-hi qu'en République Sud-Africaine, à Jérusalem et aux Etats-Unis, comme en Ukraine.

Ainsi, grâce à l'Esperanto, cette langue universelle, il n'y a plus de frontières, sinon ici et là celles de « l'ignorance » ou du « parti pris ».

"L'EST REPUBLICAIN" = 18/02/1992

Espéranto et géologie

Le géologue hongrois Endré Dudich est passé par le syndicat d'initiative et a commenté l'histoire des carrières le tout en espéranto.

Dans le cadre des activités esperantophones le syndicat d'initiative de Hettange-Grande a reçu la visite de M. Endré Dudich, géologue hongrois de réputation internationale. Actuellement délégué à l'UNESCO, M. Dudich a pris part à l'organisation du 1er symposium international sur la protection du patrimoine géologique (juin 91) qui doit permettre de protéger « la mémoire de la Terre ». Il participe également aux travaux du PICG (Programme international de corrélation géologique) : entreprise commune de l'Union internationale des sciences géologiques et de l'UNESCO, dont le but est :

- identifier et évaluer les réserves en énergies et en minéraux,

- étudier les problèmes géologiques afin d'améliorer les conditions de vie des populations,

- faciliter des projets mondiaux et la coopération internationale dans le domaine de la géologie. M. Dudich nous a fait une conférence sur la géologie qui nous a emmenés sur le sentier balisé de la carrière Gries afin de nous commenter en Esperanto, cette partie de l'histoire de la terre. Par ses écrits et conférences dans la langue internationale M. Dudich veut montrer que l'Esperanto intéresse également des techniciens et des scientifiques.

Catherine GALLEGO - "Le Républicain Lorrain"

HETTANGE~GRANDE

accueillera le 34ème Stage d'Espéranto Parlé
de la Fédération Culturelle France-Est pour l'Espéranto
le samedi 3 et le dimanche 4 octobre 1992 *

*(sauf empêchement majeur pour cause de référendum national)

**A BIENTOT
EN MOSELLE**

Nichée au coeur du Pays des Trois Frontières (Luxembourg, Allemagne, France), la commune d'Hettange-Grande bénéficie depuis plus d'un siècle d'une réputation mondiale au sein de la communauté scientifique.

C'est en effet en 1864 qu'un géologue suisse proposa de retenir la carrière GRIES, située sur le ban de la commune, comme référence internationale d'un étage géologique datant de 204 à 201 millions d'années. Le stratotype "hettangien" venait de voir le jour !

Présentant un caractère pédagogique évident, ce site est désormais classé "réserve naturelle". L'illustration des points géologiques les plus intéressants (grès fossilifères du Luxembourg et de Hettange, prairie sèche sur éboulis, etc.) se fait grâce à un circuit balisé avec, en saison, des visites guidées.

Bénéficiant d'une position géographique exceptionnelle, à la limite des trois frontières, le site d'HETTANGE incitera sans nul doute un grand nombre d'esperantophones des pays riverains à participer à ce rassemblement international.

Des renseignements sur ce stage peuvent déjà être fournis par anticipation à l'adresse suivante:

Catherine GALLEGO
49, Rue du G1 De Gaulle
F-57330 HETTANGE-GRANDE

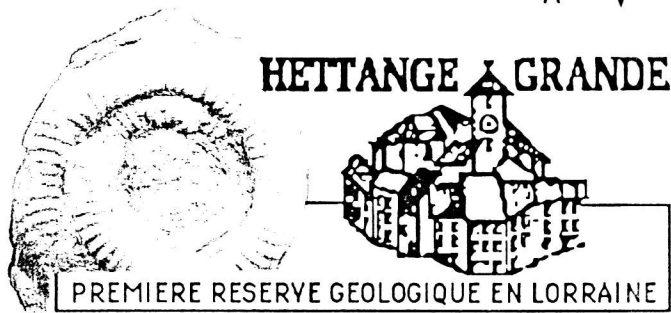

➤ Les 3 et 4 octobre 1992,

La 3an kaj 4an de oktobro 1992, ⇐

INVITATION
A NOTRE 34ÈME STAGE
D'ESPERANTO PARLE
A

INVITO
AL NIA 34A STAĜO
DE PAROLATA ESPERANTO
EN

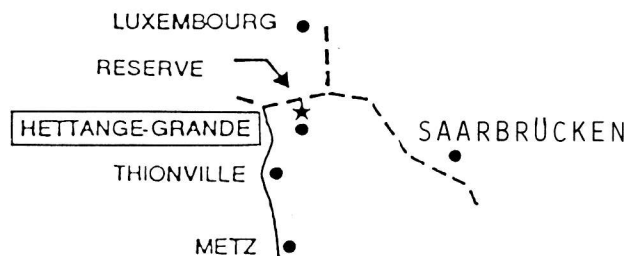
La ŝtonminejo GRIES en Hettange-Grande estis elektita en 1864 de svisa geologo Eugène Renevier kiel internacia referenco (stratotipo) koncerne la bazan ĵurason. La sabloŝtonoj (grejsoj) estas datitaj - 204 ĝis - 201 jarmilionoj.

Dank'al agrabla vojeto, bele kaj bone ilustrita, vi malkovros tie :

- amasojn da konkoj,
 - amonitojn,
 - rompiĝon,
 - malkontinuo-surfaco,
- 4 interesajn geologiajn punktojn, kiuj pravigis la elekton de E. Renevier. Vi lernos tom pli pri tiu parto de la terhistorio.

Hettange-Grande situas en la lorena regiono nomata "Lando de la tri limoj". Do vi povos en kelkaj horoj malkovri belajn malnovajn lokojn en Luksemburgio, Germanio, kaj Francio. Vi ankaŭ povos sekvi la romian vojon de Metz ĝis Trèves.

GEOGRAFIA SITUO

☆
UN PROGRAMME DE CHOIX
QUI ALLIERA
CULTURE ET DETENTE

☆
ELSTARA PROGRAMO
EN KIU INTERLIGIĜOS
KULTURO KAJ MALSTREĈO

Le Club de patins à roulettes d'HETTANGE-GRANDE augmente régulièrement sa notoriété qui dépasse aujourd'hui les frontières. Deux titres aux Championnats de France en 1990 et un titre envié au sein de l'équipe nationale lors de la rencontre "Interland" 1990, à laquelle participaient des sportifs de 5 pays. Les démonstrations les plus spectaculaires nous seront offertes en soirée, le samedi 3 octobre.

La Rulsketilo-Klubo de HETTANGE-GRANDE pli kaj pli famiĝas, eĉ trans la landlimoj! Du premioj aliris la klubon okaze de la naciaj ĉampionrenkontoj en 1990 kaj ankaŭ elstara premio sine de la franca teamo je "Interland" 1990, al kiu partoprenis 5 landoj! Specifaj kaj okulfrapaj demonstraĵoj estos al ni oferitaj sabaton, la 3an de oktobro.

Le bulletin d'adhésion
vous parviendra
début septembre

La aliĝilon vi ricevos
komence
de septembre

INCROYABLE!... LE "BIG BOSS" NE PARLE PAS ANGLAIS!

Visage émacié, cheveux blonds et raides, petit pull bleu turquoise. Pavel Honza ne paye pas de mine, même s'il galope plutôt bien. Le garçon a vaguement l'air sorti d'un autre âge. De l'époque où les jeunes prenaient la route, sac à dos

sur l'épaule, le pouce levé. Pour partir où le vent les emmènerait.

Pavel acquiesce. Il explique: «Je suis arrivé en stop de Prague. J'ai mis onze heures pour parcourir les 700 kilomètres. Je repars demain». Victor Schmitt,

le Big Boss de l'organisation du tour pédestre de Villers, confirme: «J'ai reçu un coup de téléphone samedi soir sur le coup de 20 h 30. Il ne parle pas français, je ne parle pas anglais. Il a fallu que j'aille chercher quelqu'un pour qu'on se

comprene à peu près. C'est d'ailleurs pour cela qu'on l'avait inscrit sous son prénom, au lieu de son nom. C'est tout. Et puis, ce matin, on l'a vu arriver. Avec son sac et ses pato-gas».

Echo sur une manifestation sportive à VILLERS-lès-NANCY, paru dans "L'EST REPUBLICAIN".

Le titre émane bien sûr de la rédaction de "La Informilo"

Parlez-vous eurospeak ?

2ème mouture

"Equal goes it loose", l'indécision mène à l'échec, disait déjà le bien-aimé Président Ouest-Allemand Heinrich Lübke in the sixties. Avec son German Anglais c'était un linguiste de his temps. Ein united Europe a besoin d'une langue commune, argumentieren nowadays de plus en plus Eurocrats. Uno Parlement Européen in which on parle plus de vingt langues ne peut schließlich que finir comme la Turmbau zu Babel. Car déjà jetzt, avec seulement neuf langues, la européenne community procède bon an mal an à la traduction de etwa one million de pages. Ainsi pour prévenir que les Européens ne deviennent un peuple de traducteurs, il leur faudrait adopter une seule lingua internationale.

Et parce que es semble impossible que l'on se décide pour une der grandes Sprachen comme française, english ou Deutsch, une desperate recherche a commencé.

Mais in Bruxelles, au lieu de to adopt l'Esperanto, langue internationale parfaitement adaptée, on pratiziert l'Eurospeak -one mélange von différentes Sprachen-. Ob avec ça les barrières linguistiques de l'Eurokratie können tomber est questionable? Pourtant the problem is urgent, parce que die Eurokraten ne comprennent souvent plus ihre propres Gesetzestexte, independently que ces dernières soient écrites en german ou en français.

1ère mouture

"Equal goes it loose", mußte Heinrich Lübke dja in the sixties. Mit seinem german anglais war der Bundespräsident et beliebte Sprachschöpfer his temps eindeutig voraus.

Ein united Europe braucht eine commune Sprache, argumentieren nowadays mehr und mehr eurocrats. A Parlament Europeen, in which on parle mehr als zwanzig Sprachen könne ja schließlich only enden comme der Turmbau zu Babel. Denn schon jetzt, mit seulement nine langues werden in der Europäischen Gemeinschaft chaque année, etwa one million Seiten übersetzt. Um also to prevent, daß les Europens ein peuple von Übersetzern werden, mußten sich auf eine einzige lingua einigen.

Et parce que es semble unmöglich, daß una der grandes Sprachen comme française, english oder Deutsch auserwählt wird, hat ein desperate Suche commencé.

Mais in Brüssel wird Eurospeak praktiziert et demonstriert -un mélange verschiedener Sprachen. Ob avec ça allerdings der eurokratische Sprachschutt dismantled werden kann, der sich pendant les last thirty years angehäuft hat, est questionable. Dies ist jedoch a urgent problème parce que die Eurokraten verstehen souvent ihre eigenen Gesetzestexte nicht mehr -unabhängig davon, ob sie in german ou français vorliegen.

"Die Tageszeitung" - Berlin

MINI-STAGES DU SAMEDI A NANCY = ETES-VOUS INTERESSE(E)?

Pour la 2ème année consécutive, des mini-stages ont lieu à NANCY, un samedi par mois, de 10h à 17h (avec pause de 12h15 à 13h45).

L'année dernière j'ai répondu à une demande de stages de 2ème degré. Cette année j'ai tenté de lancer des stages pour débutants. Quel degré faut-il envisager pour la nouvelle année scolaire?

Ces stages sont viables si 12 personnes au moins sont intéressées. Elles viennent bien sûr de la région de Nancy, mais aussi de Moselle, voire du Luxembourg, des Vosges, de la Meuse. L'ambiance dans ces stages est excellente, les stagiaires enthousiastes.

Une seule catégorie de stages peut être envisagée cette année. Voici quelles sont les possibilités pour 1992/93:

1/ Stages pour débutants - Livre de cours: "**Junul-kurso**", 20 leçons (3 à 4 leçons sont étudiées par samedi)... et des chants (en espéranto!) en fin de séance. Les élèves révisent entre temps chaque leçon et envoient les devoirs à la correction.

2/ Stages de 2ème degré - Sur le modèle de l'an dernier - "**Méthode 12**", 12 leçons (plus livrets de lecture ("**Gerda malaperis**", "**Lasu min paroli plu**"...)).

3/ Stages de 3ème degré - Etude d'un livre comme "**Paŝoj al plena poŝedo**" ou "**Faktoj kaj fantazioj**".

Les personnes intéressées sont donc invitées à s'annoncer dès que possible à l'adresse suivante:

Espéranto - M.J.C. Philippe Desforges
27, Rue de la République, 54000 NANCY

La catégorie de stages qui réunira la première 12 inscriptions verra donc ses stages démarrer dès octobre ou novembre.

La cotisation sera de **170 F** pour l'année scolaire, plus livre de cours: environ 50 F pour le 1er degré, 40 à 120 F pour le deuxième degré (selon le nombre d'ouvrages) et environ 100 F pour le 3ème degré.

Les repas pris en commun coûtent 50 à 60 F.

Donc annoncez-vous dès maintenant, vous faciliterez le travail d'organisation et vous serez plus sûr de suivre le stage que vous souhaitez.

Une circulaire sera envoyée à tous les intéressés en septembre.

Jean-Paul COLNOT

SEMINARIO PRI LITERATURO ankaŭ en nia lasta staĝo en VILLERS...

Jen, Foje -por mi!- staĝo sen instruado! Por la dua fojo tio okazis... en deko da jaroj! Ankaŭ la unuan fojon mi havis la plezuron ĉeesti seminarion gviditan de Eddy BORSBOOM. Tuj mi tiam aĉetis lian libron pri LANTI kaj englutis ĝin sciavide.

Ĉi-foje temis pri esploro de "Baza legolisto de la Originala Esperanta Literaturo", proponita de William AULD. Certe necesa literatura standardo por nia internacia komunumo.

Kiel instigo al lego, la prezentado de Eddy Borsboom plene taŭgis, kio ja estis la plej grava atingo de tia iniciato. Iom lin elrevigis la fakto, ke li sukcesis ankaŭ nin instigi al aĉeto de libroj, laŭ li ne indaj troviĝi sur la listo de klasikaĵoj. Kaj tie kuŝis ja la malfacilo de la demonstro(?): laŭ kiuj kriterioj okazu la bona elekto, se nur laŭ la "bona nazo", tiam neniam eblas klare elsarki la lolon meze de la tritiko. Sed ĉu vere dezirindas tiaj kriterioj?

Mi ne komentos pli detale kaj ne mencias nomojn, krom du, pri kiuj regis unuanimeco: Marjorie BOLTON kaj Spomenka ŜTIMEC (pro "Ombro sur interna pejzaĝo" -ne menciita sur la listo...-). Sonis ina venkokrio:..."Jen, rimarku, du virinoj!!!" Cetere la romano de Spomenka Ŝtimec estis okazo por starigi demandon: ĉu la esperanta literaturo nepre temu pri la specifa sfero de la esperantovivo? Troviĝas, ke la unua romano de S.Ŝ. sukcesas esti majstroverko ĉu pro, ĉu malgraŭ temo esperantista. Ĉu multusbona esperantlingva literaturo, se la temoj rilatus nur al nia medio?

Evidentiĝis, ke du duontagoj ne sufiĉas por elĉerpi temon kutime prezentatan dum pluraj tagoj. Sed Eddy Borsboom sukcesis starigi multajn demandojn. Ĉu ne pli gravas ol doni tutpretajn respondojn?

Mi estas certa, ke ni revidos lin!

Konkluda frazo: ni mensogigis J. BAGHY, kiu verse diris:

".... Gramatikon mi ne konas
kaj gazeton ne abonas...
Librojn legu la verkisto;
estas mi esperantisto."

Cetere: la salono estis plenplena.

Edmond LUDWIG

Espérantistes polonais en visite

C'est en 1989 que Corine Charton a découvert, au cours d'un voyage, qu'il existait depuis 1975 Monda Turismo, une association mondiale pour faciliter le tourisme international par l'application de l'Espéranto

Aujourd'hui, Corine reçoit chaque semaine des bus venant de l'Est: Pologne, Bulgarie, Tchécoslovaquie, Bulgarie, Hongrie, Turquie, URSS, Yougoslavie... pour les faire sortir du tourisme classique et leur faire découvrir les moindres

recoins du pays. C'est ainsi qu'elle leur fait visiter la commanderie de Rixheim, le musée du papier peint... Rappelons que l'association « Azimut » oeuvre pour favoriser et organiser toute activité

de nature à permettre la communication entre les cultures du monde et de développer tout échange à caractère culturel à travers l'espéranto. Pour tout renseignement complémentaire, écrire ou téléphoner à Espéranto, 31, rue des Prés, à 68170 Rixheim; tél.: 89 54 35 94

AZIMUTO, NE AZIMAMUTO!

===== NE RESTU EN LA PRAHISTORIO DE LA TURISMO! =====

Starigita en 1989, **AZIMUTO** celas propagandi por Esperanto per la turismado. Ĝi oficiale reprezentas en Francio la asocion **MONDA-TURISMO** (asocio por faciligo de la internacia turismo per la aplikado de Esperanto).

Ni volas pruvi al la turism-oficoj, urbodomoj, busistoj, hotelistoj, ke Esperanto estas uzebla kaj uzata por gvidataj vizitoj kaj internaciaj interŝanĝoj (kulturaj kaj komercaj).

Ni zorgas pri ĉiaj aranĝoj, kiuj ebligas komunikadon kaj renkontiĝojn kun la malsamaj kulturoj de la mondo. Dank' al niaj **esperantlingvaj gvidantoj** la vojaĝoj, kiujn ni aranĝas, povas lasi flanken la tro iratajn vojojn kaj manierojn, kaj oferti la malkovron de fremdaj landoj je prezoj tre malaltaj; tial ni havas sukceson apartan en Orienta Eŭropo, kie kunestas granda deziro informiĝi kaj grava manko de mono. Hodiaŭ jam deko da busoj (**proksimume 500 personoj**) povis, dank' al ni, viziti **Alzac** kaj **Parizon**. Tiu nombro estas granda, se konsideri, ke tia turismado estas tute nova, kaj ke tiuj, kiuj laboris dum la unuaj jaroj, faris ian pioniran laboron.

Por pli da efikeco ni intencas starigi **por la gvidantoj** iujn staĝojn, en kiuj estos instruataj kaj la lingvo kaj la tekniko de la gvidado.

Por plena sukceso ni deziras kontaktiĝi kun Esperantistoj en tuta Francio. La laboro estos senpaga, sed memkompreneble ĉiuj elspezoj faritaj por AZIMUTO estos repagitaj post la montrado de pago-pruvoj. Ankaŭ **senpagaj** estos la vojaĝoj por reprezenti la asocion en kongresoj, same kiel la manĝoj kaj la dormoj por la gvidantoj.

Esperante kalkuli vin baldaŭ inter siaj membroj, la AZIMUTO-teamo salutas vin tre samideane.

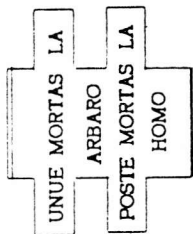
Corinne CHARTON, prezidanto de AZIMUTO,
Bernard AUNIS, sekretario.

ESPERANTO-TURISMO
31, Rue des Prés
F-68170 RIXHEIM

Por aliĝi al "AZIMUTO"
aŭ fariĝi gvidanto!
petu pliajn informojn

Tél.: 89 54 35 94
Télékop.: 89 66 54 04
Télex.: 881 858 COV

El: "De Natuurvriend"
("La Naturamiko")
aprilo 1990
Provinciestraat 53,
B-2018 ANTWERPEN

Tiu ĉi proksimume 100 jara maljuna fago havas, imagu, ĉirkaŭ 12 m da krondiametro. Per ĝiaj 600 000 folioj ĝia stabsurfaco de 120 m² deklubiĝas ĝis 1200 m² da foliosurfaco. Per la aerspacoj de la spongeca histo ekestas ĉelsurfaco por la metabolo de proksimume 15 000 m², do du futbalejoj! 9 400 litrojn aŭ 18 kg da karbondioksido tiu ĉi arbo prilaboras en unu suntago. Tio estas la meznombra karbondioksida rubo de du aŭ tri unufamiliaj domoj. Je titolo de 0.03 % da karbondioksido en la aero, ĉirkaŭ 36 000 m³ da aero devas flui tra la foliojn, kune kun ĉiuj bakterioj, ŝimsporoj, polveroj kaj aliaj malutilaj substancoj, kiuj pro tio grandparte restas en la folioj. Je la sama tempo la aero malsekiĝas, ĉar en tiu ĉi unu tago la arbo konsumas kaj ŝprucas ĉirkaŭ 400 litrojn da akvo. La 13 kg da oksigeno, kiujn la arbo produktas kiel rubprodukton de la fotosintezo, kovras la bezonon de 10 homoj. Por si mem la arbo produktas en la sama tago 12 kg da sukero, per kio ĝi konstruas ĉiujn siajn organikajn materialojn. Parton el ĝi la arbo amasigas kiel amelon, alian parton ĝi uzas por sia nova ligno. Se nun tiu ĉi arbo faliĝu por pli bone kultivi kampon, aŭ laŭ peto de aŭtomobilklubo, aŭ ĉar la arbo donas tro da ombro, aŭ ĉar precize tie devas esti konstruata laborilbarako, tiam ĉirkaŭ 2000 junaj arboj kun kronvolumo de 1 kuba metro devus anstataŭi ĉi tiun arbon.

Esperantigis: Hugo MARCHAND
Delegito pri ekologio
de "La Konko"

La kostoj por tio: 5 milionoj da belgaj frankoj!

Nekredeblas sed la organizantoj sukcesis loĝigi, gastigi, klerigi preskaŭ la tutan kongresanaron (350), krom kelkajn malfruajn aliĝintojn, en la vasta "Centro Pastorale Monsignor Carraro" kiu disponigis al ni ne nur la 1-, 2-, 3|4 litajn ĉambrojn sed ankaŭ grandan manĝo-salomon, kunvenĉambrojn, teatrojn, ktp. Nur la solena malfermo okazis en la "Blua Salono" de la urbo-domo.

La bonŝanculoj alvenintaj frue dum la vendredo profitis bonvenigan akcepton en la stacidomo mem (kun varma aŭ malvarma trinkaĵo!) kaj senpagan aŭtobuson ĝis la kongresejo (5 kilometrojn for...). La ceteraj preferis petis taksion, ĉar la urbo-busoj (kun la admono: "Nepre aĉetu bileton antaŭ la enbusiĝo" - sed malfacile oni malkovras la fakan biletvendejon-...) haltis ĉe la lasta ponto super la Adige, de kie, laŭ informoj antaŭliveritaj de la LKK, oni kapablas atingi la kongresejon ... "post kelkminuta piedpromenado"! Niaj lokaj samideanoj tutcerte viktimiĝas ankaŭ de la fama "Marsejla Suno" por uzi tiun optimistan aserton! Fakte nur kelkaj kuraĝuloj (devigite aŭ ne-) promenis tiel... kaj nur unufoje!

Komfortaj foteloj en la akcepto halo permesis nur al 20 homoj amike babili "kunsido". La 320 aliaj tenis "kunstarojn" atendante la horon de la manĝo aŭ de la forveturo por la enurbaj eventoj aŭ ekskursoj.

Divenu, kion ni -interalie- ĉiutage frandis ĉetabele... Jes, pastaĵojn! Ilin vi povis grandkvante engluti kun akompananta tomatosaŭco kaj neevitebla raspita Parmezan-fromaĝo. Miŝtera restos por ni la taŭga uzmetodo de la italaj "tranĉiloj"; dispartigi la matenajn bulketojn aŭ senŝeligi pomon kaj oranĝon postulis ian lertecon, kiun neniu kongresano sukcesis havigi al si eĉ je la 5a tago!

Grandan avantaĝon ni ŝuldis al la ega bruego, en kiu ni dronis dum ĉiu manĝo: ne eblis scii, ĉu la tablo-najbaroj krokodilis, aligatoris aŭ

kaimanis! Konfidence dirite, ni povis konstati aliloke, ke la itala krokodilado supervenkis la francan!

Nu, ĉiuj eroj de la proponitaj eventoj bonege disvolviĝis. Neniu povis mistrafi ion pro la bele prezentita kongresdosiero, kiun ĉiu ricevis: eĉ valora gravurita ŝlosil-portilo troviĝis ene, dum la virinoj malkovris etan speguleton kun surprisita nomlogo de la kongreso.

Eble iom fulme okazis la "kolektiva" urbo vizito sed multaj surgrimpis la ŝtuparon de la areno... (ege triste silentis Romeo sub la "bal-kono" de la strato Cappello... La foresto de lia kara Julieta akute dolorigis lian koron...). Sed pri la fulmo-tondro aŭtenta, kiu nuligis la paraŝutistan feston kaj la plenaeren koncerton ne kulpis la LKK^o! la "sen-pluv-ombrel-ul(in)oj" ĝuis ĝishaŭte la sanigan Veron-pluvon!

Ege "aristokrate" impresis la bankedo en la luksa hotelo "Leon d'Oro" kun la moderna, nova kuir-arto (vi scias... tre, tre larĝaj teleoroj...) kaj sincere entuziasmiga iĝis la spektaklo-balo, kiu postsekvis: geknaboj -eĉ tre junaj geknaboj- kaj gejunuloj prezentis per-fek-tajn demonstraciojn de klasikaj kaj modernaj dancoj! Multaj bankeduloj hezitis poste invadi la dancpargeton... sed for la skrupuloj! La bus-ŝoforo komencis malpacientiĝi, kiam eksonis la la matene!

Dankon al la tuta itala loka skipo, kiu frontis kelkajn malfacilaĵojn, plej kontentige solvis ilin, ebligante al ni travivi neforgeseblajn tagojn en Esperantio!

Romeo

EL NIA LETERKESTO...

"... Pri la titolo "**La Informilo**"...

Estas konate, ke la apostrofo (') montras la forigon de vokalo (Plena Ilustrita Vortaro, paĝo 60).

En Esperanto, oni rajtas elizii la vokalon "a" de la gramatika artikolo kaj la finan vokalon "o" de substantivoj (vidu "apostrofi", PIV, paĝo 60). - (Laŭ D^{ro} Zamenhof: "... Ĉiu povas kuraĝe uzadi, ankaŭ en la prozo, la formon apostrofitan".)

Por eviti ĝenan intermikson de la Esperanto-artikolo "**la**" kun la difinita virina artikolo "**la**" de la franca lingvo, estas konsilinde uzadi en esperanto-tekstoj la artikolon "**l'**" (sen la fina vokalo "a"). Ekz.: "**L'** patro kaj **l'** patrino"; france: "**Le** père et la mère". - Por faciligi la elparoladon de la mallongigita artikolo "**l'**" oni povus prononci "**il'**" anstataŭ "**l'**".-

Jen alia ekzemplo: "**L'** informadiko" (PIV), france: "**L'**informatique". Tial, ŝajnas konsilinde **anstataŭigi la titolon "**La Informilo**" per "**L' informilo**".**

A. Lienhardt - 68100 MULHOUSE

PS - Kun samideanaj salutoj ankaŭ al s^{ro} Colnot kaj la kun-laborantoj.

NANCY

VESPERAJ KURSOJ KAJ KUNVENOJ

Plu funkcias ĉiuj kursoj, la elementa ĉiumerkrede je la 19a; ni atingas la finon de "Junulkurso" (malfrue, ĉar pro la ferioj ni paŭzis multe pli ol kutime pro foresto de preskaŭ ĉiuj gelernantoj... 1 semajnon novembre, 2 decembre, 2 februare kaj 2 aprile...). La ĉeestanto de la kursanoj iom lamas post tiuj lastaj -printempajferioj, sed principe ankoraŭ 12 el 14 daŭrigas la lernadon. Ni tuj "atakos" "M 12".

La 3a-grada plu okazas marde je la 15a30, 2foje monate. La 2a-grada kurso okazas ankaŭ 2foje monate ĵaŭde je la 19a, alterne kun konversaciaj kunvenoj kaj studo de diversaj tekstoj (ĉefe aktualaĵoj el la magazino "Monato" kaj tekstoj de Raymond Schwartz). Ĉeestas ĝenerale 5 ĝis 10 personoj.

SABATAJ STAĜOJ POR KOMENCANTOJ

Entute nun 12 personoj aliĝis al tiuj staĝoj. Sed ĉar temas fakte pri intensiva lernado (krom la ĉeesto en la staĝo, la interesatoj devas relerni hejme ĉiun lecionon kaj verki la taskojn por ricevi perkorespondan korektadon), ŝajnas ke ne ĉiuj kuragos lerni ĝis la fino de la staĝoserio.

Okazis do staĝoj la 15an de februaro, 7an de marto, 4an kaj 18an de aprilo, 16an de majo. La lasta okazos la 20an de junio. La 16/5 ĉiuj staĝanoj ricevis provtekstojn de "Atesto pri Lernado" por eventuale trapasi la ekzamenon la 20/6. Verŝajne ne ĉiuj estos finpretaj, same kiel, cetere, la gelernantoj de la vespera kurso.

EKSPOZICIOJ EN LA NANCY-CIRKAUAĴO

Kun Henriko MOITRIER ni prezentis la ekspozicion pri Esperanto en la tiel nomata "Centre Intercommunal Laxou-Maxéville", de la 6a ĝis la 11a de aprilo. Kelkaj dekoj da personoj interesiĝis, sed nur 3 plenigis la demandaron por ricevi pli da informoj. La ĉefa tago estis la sabato 11a de aprilo, kiam okazis tie manifestacio kun ĉeesto de 250 personoj. La ekspozicion S-in° Roux kaj mi prezentis denove dum "Forumo de la Asocioj" en Vandoeuvre, la 1an de majo. ankaŭ tie kelkaj dekoj da vizitantoj ricevis prospektojn, nur 4 plenigis demandaron...

Neniu plia "palpebla" rezulto ĝis nun!

PERKORESPONDA KURSO

De septembro ĝis majo mi dissendis al la regiona gazetaro 74 komunikojn, kaj mi povis kontroli la aperon de nur 23. Kiel jam dirite la komunikoj aperis pli malfacile ci-jare kaj krome, plie, ili malpli efikas.

Ĝis la 12a de majo ni atingis la ciferon de 13 perkorespondaj gelernantoj. El tiuj kelkaj ŝajnas tre bone labori: ĝis nun 3 jam finlernis "M 11".

"Cielira" pieda ekskurso

Gelernantoj de la kursoj kaj stagoj de NANCY rendezuis la ĵaŭdon de la "Cielira Tago" (28an de majo) en la voĝeza vilago VEXAINCOURT. Venis partoprenantoj el La Bresse, Cirey-sur-Vezouze, Petitmont, Thionville kaj kompreneble NANCY. Entute ni estis 17 personoj.

Pluvetis frumatene, sed kiam ni atingis (piede) la lagon "Lamaix", la suno atendis nin. Ni promenis krome apud la lago, kaj post pikniko, revenis al la valo, el kie, aŭtomobile, ni vizitis la baraĵon kaj lagon de Pierre-Percée. Entute agrabla tagosen fulmotondro.

Ni planas estontan ekskurson: vidu alilokan komunikon franclingvan.

J.-P. COLNOT

Raporteto pri tio aperis en la lasta "Informilo", sed pro eraro aperis nur la antaŭnomo de la unua kurs-finanto. Do jen la kompleta listo de tiuj 3 finintoj, kiujn ni gratulas:

- 1/ S-r° Eric GUEUSQUIN - 57580 VATIMONT (gvidita de F-in° Roux)
- 2/ S-r° Armand HUBERT - 57200 SARREGUEMINES (gvidita de S-in° Busser)
- 3/ S-r° Robert ESCRIOU - 55300 St-MIHIEL (gvidita de S-r° Denis)

La 3 daŭrigas sian studon per "M° 12".

El la 23 gelernantoj de la pasinta jaro, 4a finlernis "M° 11": S-in° Michèle NARDI, 54800 JARNY (gvidita de S-r° Degrelle). Ankaŭ ŝi plustudas per "M° 12". Gratulojn!

INFORMADO EN NANCY MEM

Krom dissendo de komunikoj al la regiona gazetaro mi ankaŭ sendas mallongajn komunikojn al la lokaj gazetoj kaj radio-stacioj: 27 de post aŭtuno al la gazetoj kaj 11 al la radioj.

Interesa estis la rezulto, ke anonc-gazeto "Les Nouvelles" (senpage disdonita en la regiono de Nancy) aperigis intervjuon kun foto fine de marto. Ĝi estis la plej sukcesa de multaj jaroj: ĉirkaŭ 20 personoj entute telefonis aŭ skribis. Sekve al tiu intervjuo skriba, loka radio "Fajet" siavice intervjuis la 3an de aprilo. Sed ĉifoje ŝajne sen iu ajn rezulto.

KIAJ SABATAJ STAĜOJ EN OKTOBRO EN NANCY?

En la nuna lernjaro, malfacile mi povis startigi staĝojn por komencantoj: pro manko da interesatoj ili ekfunkciis nur februare, do iom malfrue.

Anstataŭe, mi provis funkciigi staĝojn por 3a-grada lernado, sed nur 3 personoj montris intereson. Mi planas por la venonta lernjaro funkciigi staĝojn por 2a-grada instruado. Sed 12 aliĝantoj estos necesaj. Ŝajne ne sufiĉe da homoj (el la nunaj komencantoj) estos pretaj lerni en tiaj staĝoj. Ĉu rea propono por komencantoj? Pluraj personoj montris intereson, sed evidentiĝis lastaŭtune, ke la intresigantoj de la printempo ne estas la samj kiel aŭtune aŭ vintre!

Do estos konkurenco inter la diversaj gradoj de lerneblecoj. Mi planas proponi la 3 gradojn kaj la grado, kiu la unua sukcesos arigi 12 aliĝojn vidos la efektivigon de la koncerna stagserio.

Por ke komencantoj bone komprenu pri kio temas, vi trovos aliloke informon franclingvan pri tiuj staĝo-eblecoj en Nancy. Mi precizigu, ke ŝajne homoj, kiuj venas unufoje monate ĝis Nancy por lerni parole esperanton, montras entuziasmon pli grandan ol tiu de la perkorespondaj gelernantoj.

BAR-le-DUC _____

Finiĝis la unuagrada kurso per plua "ek-studo" de la romaneto de Cl. Piron: "Gerda malaperis". Intertempe la plimulto el la staĝanoj de "IFV 55" (Institut des Forces de Vente) ricevis oficiale, el la manoj de F.-X. GILBERT, Direktoro de la CCI kaj... ilia e°-instruinto), sian diplomon de "Atesto pri Lernado" kune kun la oficiala diplomo de profesia staĝ-fino.

Grava evento okazis ankaŭ la 15/16/17ajn de majo: la "Forumo de la Asocioj" loĝis 47 el ili. Nia stando kaptis la intereson de sufiĉe da vizitantoj, inter kiuj sinsekvaj grupoj de geknaboj (vendrede, "tagon de la lernejoj"), okaze de "kultura ralio" tra la tuta Forumo.

Preskaŭ ĉiuj klubanoj deĵoris siavice dum la 3 tagoj. 11 personoj enskribiĝis por ĉeesti "prov-lecionon" (okazonta la 24an de junio, je la 20a30) kaj pluraj sciigis sian intereson por la perkoresponda kurso. Centoj da flugfolioj estis sisteme disdonitaj al ĉiuj preterirantoj..., kiuj ek de nun scias, kio estas esperanto!

Tri klubanoj ĉeestis la lastan Kultur-semajnfino en Homburg (Sarlando), unu ĉeestis la Eŭropan esperanto-Kongreson en Verona (Italio) kaj tri aliĝis al la venonta Universala Kongreso en Vieno (Aŭstrio).

La malfermo de la 1a-grada kurso 1992/93 estas programita la 7an de oktobro.

Nia klubo plue akceptos rusan prelegantaron, kiu turneos en Francio dum la sama monato.

MULHOUSE _____

Dekkvino da esperantistoj el Colmar, Mulhouse kaj Frejburgo renkontiĝis la 19an de majo apud Mulhouse en saloneto de la restoracio "Balladins" por aŭskulti prelegeton de Nevenka IMBERT, kiu revenis al Alzaco por ripozi de la streĉa milita etoso en Kroatio.

Antaŭ unu jaro nin gajigis ŝiaj pupoj; ĉi-jare sian rakontotalenton ŝi uzis por pentri al ni la malĝojon regantan en la eksa Jugoslavio, sed ankaŭ multajn ekzemplojn de kuraĝiga solidareco.

La diskutoj pluadis dum agrabla kunmanĝado, kiu, espereble, kontribuis al pligigo de Nevenka

Edmond LUDWIG

.... NOVA KOLORA TURISMA PROSPEKTO PRI NANCY

La nova prospekto pri NANCY en **ESPERANTO** estas presita. Skribu amase por peti ĝin, ĝi estas senpaga! Ĉu ne estus bona ideo sendi ekzempleron al viaj amikoj aŭ korespondantoj?

Franclingvanoj prefere skribu franclingve, sed bone precizigu: prospekto **en Esperanto!**

Ĉefe valoras mendoj el eksterlando kompreneble. Ŝajnas, ke la presita kvanto (1000) ne sufiĉos por elteni longan tempon.

Sukceso por Esperanto do, se la Turisma Oficejo devos baldaŭ eldoni novan kvanton.

J.-P. C.

EXCURSION EN MONTAGNE

Une excursion pédestre en montagne est envisagée pour le dimanche 27 septembre. Rendez-vous au col de la Schlucht (parking) à 10h. Repas tiré des sacs. Se munir de bonnes chaussures (de montagne ou de sport), d'un imperméable, de "lainage"... et d'un sac à dos.

Parcours du "Sentier des Roches", entre la Schlucht et le Frankenthal. Au minimum 4 à 5 heures de marche aller et retour. Déconseillé aux personnes ne pouvant marcher le temps indiqué ou sujettes au vertige.

Le parcours à pied n'aura lieu que si le temps est parfaitement beau. Si risques de pluie ou d'orage, excursion en voiture en Alsace (par exemple "route des vins").

Annoncez-vous à:

Jean-Paul COLNOT, 15 Rue de Lavaux, 54520 LAXOU
Tél.: 83 27 95 55

Mi ĉeestis la staĝon de VILLERS!

La unuan tagon, dekduo da gelernantoj progresantoj kunvenis en la klaso B. Post la prezentado ni komencis atente labori kun nia instruisto. Demandoj kaj respondoj sin intersekvis, interrompitaĵoj de kelkaj paŭzoj.

Du sinjorinoj aliris alian kurson, ĉar ili ne trovis sufiĉe interesa la re-lernadon... Ni laboris ĝis la deksesita.

Proksime estis librejo kaj loterio. Vespere, en la manĝejo, la etoso estis amika. La konversacioj en Esperanto devigis nin paroli... Tio estis instruiga!

Post la vespermanĝo, la pola mimartisto Jerzy Fornal estis tre aplaudita pro sia bonega spektaklo.

La duan tagon, samritmaj kursoj. Dum tiuj horoj la "Metodo 11" uzata permesis al ni relerni la "Junul-kurson" ĝis la leciono de la akuzativo.

Konklude: gelernantoj, **ne hezitu** veni al semajnfina staĝo! Tio-ĉi estas interesa kaj oni renkontiĝas kun gekamaradoj.

Odetta

Eĥoj el la kurso "A"

Nia simpatia amiko Roberto gvidis tiun kurson. Nur ses gelernantoj partoprenis: tri knabinoj (Karola, Odila, Lucia), unu juna Brazilano, Rahel, kies edzo plibonigas de post du jaroj siajn talentojn en Colmar.

Ankaŭ: du "iom malpli junaj ge-uloj" ĉeestis: mia edzino Lucienne... kaj via servisto Henriko!

Kvankam mi ne estas vera komencanto, mi ŝatis la etoson intiman de tiu kurso. Roberto tre agreble miksis ŝercojn kaj seriozecon, tiel ke la tempo pasis tro rapide!

Danken al la organizantino, Madeleine Roux, kaj al Roberto!

Henriko

Pri nia 32a staĝo de parolata Esperanto...

"...Ĉeestinte la praktikan staĝon en Villers-lès-Nancy mi ne bedaŭras tiujn du pasintajn tagojn en bona etoso, kaj tie ni havis okazon perfektigi Esperante.

Unue mi estis kontenta renkonti malnovajn geamikojn, kiuj estis lernintaj kiel mi dum staĝeto gvidita de Sinjoro Cobrot la lastan jaron, kaj evidente dank' al tiu staĝo mi konatiĝis nun kun ankoraŭ pli da aliaj geamikoj, dum aŭ ekster la kursoj, aŭ dum la komunaj manĝoj.

Koncerne la kursojn dudeko da ĉeestintoj elektis kiel mi la "kurson por la praktikantoj", animatan de Renée Triolle, pri la fama romano de Nemere, "La blinda birdo". Tio estis tre interesa; bedaŭrinde mi ne povis legi tiun libron antaŭe. Estas vera rakonto pri subpremo. Du verkistoj renkontiĝis; la unua estas blankulo, la alia nigrulo. La blankulo volas iri al Suda Afriko por liberigi nigrulojn de la diktatora respubliko.

Mi sendube legos tiun libron kun granda intereso.

Por la estonta staĝo mi mendos al Sinjoro Roger Degrelle ĉion, kion mi bezonas por pli bone labori per antaŭa studado de la libro.

Vespere estis vere granda entuziasmo kun Jerzy Fornal, kiu interpretis la vivon de Mozart kun granda talento.

Ĝis la venonta staĝo!..."

Pri elstara vespero...

Post la alveno, l'unua angoro de aktoroj en esperanta medio estas la malkovro de la salono, en kiu ili rolos. La minimumo estis ĉi-foje garantiita: scenejo kaj ŝtupbenkoj por la publiko. malofta minimuma ludkomforto por esperantistaj aktoroj! Pri la resto zorgis Jerzy FORMAL mem, postrapida esploro de la staĝeja meblaro: sufiĉis antikva salonotableto kaj ligna kofro por kompletigi la de li kunportitan dekoracion, inkluzive la lumigilojn. Kaj jen pretis la Mozarta Ĉambreto por interpreto de "Wolfgangerrl", de Gunnar GALLMÖ.

La teatraĵo koncernas "...baraktadon, bataladon de genia artisto kontraŭ konservativismo kaj tradiciismo en la muziko. Ĝi prezentas ankaŭ indiferecon de pluraj el la regantoj, el la aristokratara koncerne tion novan, kion li prezentis. Ĝi enhavas momentojn el lia drama vivo, dum kiu ĉi geniulo estis devigata barakti kun malfacilaĵoj de la ĉiutaga vivo por vivteni sin kaj sian familion".

Jen la resumo de la aŭtorino, legita antaŭ la spektaklo, tial ke ankaŭ la komencantoj povis sekvi pli facile, des pli ke la elparolo estis tiel klara kaj preciza, ke ankaŭ ili devintus kompreni la tekston. krome horloĝpreciza aktorado perfekte alternis kaj kongruis kun la temilustra muzika akompano tra la verkaro de la majstro.

Jam la sperta mimo travideblis en "Wolfgangerrl" kaj sin plene liberigis en du malgrandaj pecetoj: "La ŝnurdancanto" kaj la "Iluziisto", antaŭ ol senbridiĝi dum la "Granda Koncerto"! Dum tiu majstra prezentado, eĉ la ĉeestantaj "palvizaĝuloj"* - nun senigitaj de la lingva baro-ĝuis la spektaklon, kion atestis la fina aplaŭdo.

Jen profesia laboro! Ni deziru al Jerzy Fornal sukceson tra sia turneo, eble eĉ ekstere de la esperanto-publiko.

Edmond LUDWIG

*"palvizaĝulo"= ne-esperantofono, laŭ fama Ŝerce - mulo en nia federacio!

Eliane

Ĝenerala Asembleo de la Federacio - Villers-lès-Nancy

Malfermo de la kunveno je la 14a10, far la prezidanto E. LUDWIG

Ĉeestas 14 personoj.

Morala raporto far la prezidanto.

La prezidanto salutas la membrojn, dirante ke li estas felica pro tio, ke la homoj laboras memstare en ĉiuj grupoj de la Federacio... permesante al li certagrade "riposi"!

Alvoko al iuj postemuloj por rapidigi oficialaĵojn.

Agadraporto (rilatas al la Federacio)

= presigado de nova libreto, la dua el la "avo-serio" -post la "ronkanta avo"-, t.e. "la Avo Fungo", verkita de S-r^o CLAUDEL, samideano el Vozejoj.

= dissendado de pli ol 600 franclingvaj "La Informilo"-bultenoj (diskutado pri ĝi en la parto "diversaĵoj").

= organizo de finsemajnaj staĝoj, kiuj venigas ĉiufoje inter 45 kaj 80 personojn. Tiu solvo efikas pli bone ol tiu de la pasintaj kongresoj federaciaj... kvankam la staĝantoj ne ĉeestas amase la "ĝeneralan asembleon" malgraŭ la ne plu organizo de "turisma promenado" dum la t.n. "A.Ĝ."

= agado de la grupoj: jen "paneo"... ĉar oficiala raporto ne estas en niaj manoj. Ĝi kuŝos en la tuj alvenonta n^o de "La Informilo". Ni aldonu, ke ĉiuj el ni povis malkovri tiun grup-aktivecon dum la jaro, kiu regule aperis en la aludita "Informilo".

Voĉdonado pri agadraporto de la Federacio: **por:** 13 personoj; **sindeteno:** 0. **kontraŭ:** 1.

Financa raporto

Nia samideano GROSSMANN, kasisto, laŭtlegas la erojn. La tuta financraporto ankaŭ kuŝas en la venonta "Informilo". Koncize: **en kaso:** 46 000 FF; inter ili 18 000 FF da "sikavoj" (Société d'Investissement à Capital Variable). Pridiskutado en parto "diversaĵoj". Voĉdonado: **por:** unanime.

Libro-servo

= enspezoj: 13 000 F; elspezoj: 9300 F; profito: 3700 F (en ĝi ĝiro de 1000 F al la Federacio).

= vendo dum staĝoj: 7700 F (4300F en Illzach, junio 91, 3400F en Merckwiller, oktobro 91)..

Voĉdonado: **por:** 12; **sindeteno:** 2.

Plua pridiskutado en la parto "diversaĵoj".

Fedracia bulteno: "La Informilo"

La redaktoro havas nenion speciale menciindan... krom fojan malfruon, kiun oni ŝuldas al la presisto (OCCE), superŝtita de laboro sed kiu strebas prilabori nian bultenon laŭpove.

Renée TRIOLLE, prezidanto de UFE, kiu ĉeestas kvalite de federacianino, emfazas pri la kvalito de la bulteno. Cetera gratulleteroj atingas la redaktoron dum la jaro.

Perkoresponda kurso

Tiu ero de la agadoj ankaŭ tre detale aperas en "La Informilo" dank' al J.-P. COLNOT.

Sendado de 63 artikoloj al la agazetaro regiona. Nur 20 aperis. Eta rezulto. 11 aliĝoj. 4 finlernis "M11". 1 "M12". Iaj komentoj: la PKK ne plu "bone" funkcias nuntempe. Ni proponu do "staĝetojn", kiuj certagrade efikas (10 interesuloj en NANCY kaj 5 en parolata kurso en Mulhouse).

Renovigo laŭstatuta de la Federacia Komitato

La mandato de P. DENIS kaj F.-X. GILBERT finiĝas. Ambaŭ rekandidatiĝas. 6 personoj povas aliri la komitaton. Kandidatiĝas Catherine GALLEGRO kaj Jean-Luc THIBIAS. Nenia sekreta voĉdonado postulata: la 4 kandidatoj estas elektitaj unuanime per manleviĝo.

Sekvas la elekto de la nova estraro:

Prezidanto: LUDWIG Edmond - 26, route de la Schlucht, 68140 STOSSWIHR

Vic-Prezidanto: COLNOT Jean-Paul - 15, Rue de Lavaux, 54520 LAXOU

Vic-Prezidanto: GILBERT François-Xavier - Vert Coteau, 55000 LONGEVILLE-en-BARROIS

Sekretario: GALLEGRO Catherine - 49, Rue du Gl De Gaulle, 57330 HETTANGE-GRANDE

Kasisto: GROSSMANN André - 5, Rue des Pyrénées, 68390 BALDERSHEIM

Membroj: DEGRELLE Roger - 12, Rue Estienne d'Orves, 544490 PIENNES

DENIS Pol - 5, Chemin de Blamecourt, 55000 BAR-le-DUC

KUENY Robert - 11, Rue de Battenheim, 68490 BANTZENHEIM

ROUX Catherine - Clos de Médréville, 11, Rue W. Churchill, 54000 NANCY

SCHEIDEL Odette - 35, Grand' Rue, 67660 BETSCHDORF

QUI FAIT QUOI
WHO DOES WHAT
KIU FARAS KION
WER MACHT WAS

album

106 pages couleur
sur papier glacé
format A4

NUMÉRO SPÉCIAL DE MEUSE ÉCONOMIQUE

N°125 - Février 1992 - 40 F

frais d'envoi: 15 FF

Un argumentaire de choix que chaque espérantophone se doit de posséder... et utiliser opportunément sans modération!

CCI de la Meuse, Parc Bradfer
F-55000 BAR-le-DUC

39a Kultura Semajnfino de SEL en Homburgo

Laŭ jam kutima programo disvolviĝis la 39a kultura semajnfino de Sarlanda Esperanto-Ligo en Kardinal-Wendel-Haus en Homburgo inter la 1-a kaj la 3a de majo. La estraro de SEL denove sukcesis altiri per riĉa programo kaj renomaj nomoj preskaŭ 100 partumantoj el 10 nacioj. Inter ili estis ankaŭ novaj vizaĝoj, kaj spertuloj kaj komencantoj kaj junuloj; la infanojn prizorgis s-ino Takajo WALZ.

Okazis 4 diversnivelaĵoj lecionserioj; ĉiuj surbaze de certa libro. Sevda BARKOVIĈ gvidis la kurson por komencantoj. La kurson por progresantoj estris Kreŝimir BARKOVIĈ laŭ Raymond SCHWARZ, *Vole...nevole*, kaj Eddy BORSBOOM traesploris kun lingvaj spertuloj la stilistikon de la libro *Kun siaspeca spico* de la sama verkisto, paroligante ilin.

Por firmaj parolantoj de la internacia lingvo okazis seminario pri la temo *Lingvoscienco kaj planlingvoj - teoriaj kaj praktikaj aspektoj*. Prelegis d-ro Detlev BLANKE, Humboldt-universitato, Berlino, kaj Wera BLANKE.

Jen la titoloj de la unuopaj prelegoj:

1. *La lingvoscienco kaj ĝia sinteno al planlingvoj.*
2. *Pri la scienca valoro de planlingvoj, abarte de Esperanto.*
3. *Vortfarado de Esperanto kaj la germana specimeno el kompara studo.*
4. *Interlingvistiko kaj esperantologio: pri la objekto kaj aktuala situacio.*
5. *Kelkaj lingvaj kaj nelingvaj kaŭzoj por la relativa sukceso de Esperanto.*
6. Wera Blanke:
Terminologio en Esperanto - kelkaj aspektoj kaj problemoj.

Vendrede vespere, Claude MARTINE montris lumbildojn ĝiro tra Francio.

Sabate matene okazis vizito de romia urbo en Ŝvarcenaker (Schwarzenacker).

Post la sabata vespermanĝo trideko da kredantoj kolektis sin ĉirkaŭ la kapela altaro por kunfesti diservon gvide de pastro Albrecht KRONENBERGER. Ute HOEPPNER ludis orgenon kaj Sonja HOEPPNER ludis fluton. Denove montriĝis, ke la komuna diservo apartenas al la nepraj elementoj de la kulturaj semajnfinoj SELaj.

Sabate vespere okazis muzika programo. Saskia VEEN ludis harpon kaj Edward HOEPELMANN kantis. La ĉeĝuntoj spertis elstarajn artistojn. Neforgesebla.

Poste oni abunde kaj ĝismulte trans la noktomezajn horojn utiligis la eblon denove renkonti malnovajn gekonatojn kaj fondi novajn kontaktojn.

Dum la semajnfino funkciis libroservo. Barbara JANTZEN kaj Daniel DÖRR prizorgis ĝin. S-ro Oliver WALZ okupis sin pri la preparado de sonbenda dokumento kaj filmis videobende. Ambaŭ versioj estos haveblaj ĉe SEL. Denove estas menciinde la bona prizorgado de langoj kaj stomakoj danke al la kuirejo.

Okaze de la jam tradicia dimanĉa aperitivo la estro de SEL, Josef DÖRR, dankis al ĉiuj, kiuj kontribuis al la efiko de la programo.

Dolorige sentiĝis la manko de Maria BECKER-MEISBERGER (konata aŭtorino, dumviva membro de SEL), kiu grave malsaniĝis kaj estas en malsanulejo. Feliĉe ŝia sanstato intertempe iom pliboniĝis.

Bedaŭrinde ĉifoje ankaŭ nia honora prezidanto Günther BECKER ne povis partopreni. Lia kruro rompiĝis. Ambaŭ kuŝas en la sama ĉambro en la malsanulejo "Sankta Elisabeta" en Cvajbrukeno (Zweibrücken).

raporto ĉerpita el "Dialogo"
organo de Sarlanda Esperanto-Ligo

39a kultura semajnfino en Homburgo/Sarlando
Impresoj de nova esperantisto

"Ĉar mi eklernis Esperanton antaŭ tri monatoj, mi volis testi miajn novajn sciojn. Do, mi iris Homburgon kun mia edzino por **paroli** la internacian lingvon.

Antaŭe mi estis multe laborinta, multe lerninta per korespondado, tiamaniere ke mi povis konvene skribi esperante... sed ĉu mi estis lerta pri la **parolado**?

Ve! La Germanoj, kiujn mi renkontis, parolis Esperanton kiel sian gepatran lingvon... Ili parolis rapide kaj mi komprenis nur kelkajn vortojn tie kaj tie-ĉi. Kia disrevido! Plie, la kursestro, kiu gvidis la kurson, kiun mi partoprenis senĉese parolis... parolis... **parolis!** Mi ne plu sekvis la kurson, mi ne plu aŭdis la paroleon... Unuvorte mi **nenion** lernis... Sed eĉ se mi nenion lernis, mi tamen memorteris, ke mi nenion scias, ke mi ne scias **paroli**, ke mi lernis esperantan lingvon kiel malvivan lingvon, kiel latinan lingvon. Tial mi certas, ke mi devas ankoraŭ labori.

Feliĉe, dum tiu staĝo mi renkontis afablajn samideanojn kaj simpatiajn eksterlandanojn, kun kiuj mi povis tre simple kaj senpere ekkomunikiĝi per parolo. Sed mi devas ankoraŭ labori..."

Robert Escriou

La valoro de Esperanto

Tiu ĉi artikolo estas verkita de Claude Piron, lingvisto kaj psikologo, profesoro ĉe la Geneva Universitato.

Milionoj da junuloj lernas lingvojn, kun kosto de centoj da miliardoj da dolaroj, kaj, kiam ili fariĝas plekreskaj, la registaroj enabismigas samkvantan riĉaĵon en sian absurdan sistemon de internacia komunikado. En 1989, la kosto de la lingvaj servoj de la Eŭropa Komunumo, ekzemple, estis 1,4 miliardoj da ekuoj. Por la Komunumo la kosto de ĉiu presita vorto estas 36 usonaj cendoj; la kosto duobliĝis en dek jaroj.

Malgraŭ tiuj ĉi astronomiaj ciferoj, la komunikado estas tre malbonkvalita: oni parolas inter si per mikrofonoj kaj kapaŭdiloj; miskomprenoj kaj preterlasoj abundas; en la mondaj organizadoj multaj delegitoj devas esprimiĝi en lingvo, kiun ili ne plene mastras, kaj tial ili estas malavantaĝitaj en la striktaj intertraktadoj; la tradukado de la dokumentoj implicas ĝenajn tempolongojn. Tiuj, kiuj suferas tiujn ĉi malavantaĝojn, estas cetere privilegiitoj de la komunikado: reprezentantoj de ŝtatoj kun lingva dungitaro je sia servo. Por la ordinara homo la transnacia komunikado estas nula aŭ malaltnivela.

Ofte - ekzemple por turistoj, por kontaktoj inter kuracisto kaj paciento en lando, kies lingvon oni ne scias, por enmigrintoj - aperas ĝenaj aŭ dolorigaj problemoj kaj, anstataŭ ol honeste prezenti la situacion, oni kaŝas ĝin. Oni lasas kompreni, ke 1) ne ekzistas problemoj, la angla lingvo estas ĉie uzata; 2) oni povas ellerni la lingvojn en la lernejoj; 3) la malavantaĝoj de la nuna sistemo estas ne aparte gravaj; 4) estas neeble, aranĝi la aferojn

diversmaniere.

Ni respondas pri ĉiu unuopa punkto:

1) Se la povoscio de la angla solvas la problemon de komunikado, kial oni dediĉu tiom da miliardoj al tradukado kaj al interpretado? El enketo farita en ses landoj de Okcidenta Eŭropo, elmergiĝas, ke nur 6 procentoj de la loĝantoj reale komprenas ordinaran anglalingvan tekston. La argumento «angla lingvo» estas malvera mito.

2) La lerneja instruado de naciaj lingvoj ne portas al mastrado pri ili, ĉar, por havi mastradon pri fremda lingvo, oni bezonas enmemorigi kaj transformi al refleksoj centrilojn da detaloj ne havantaj racian pravigon. En Francio nur 1 procento de la lernantoj akirintaj abiturientecon kapablas senerare esprimiĝi en la lernita lingvo.

3) La monsumoj elspezitas por unu aktiveco ne estas plu disponeblaj por alia aktiveco. La ŝtatoj ne prikonsideras tiun ĉi verajon. Ili neglektas la fakton, ke tradukado kaj interpretado estas ekonomie kaj socie senfruktaj aktivecoj. La ŝtatoj membroj de la Monda Organizaĵo pri Sano, ekzemple, en la sama sesio, en kiu ili donis pliajn 5 milionojn da dolaroj al la lingvaj servoj, repuŝis pro manko de mono aron da realismaj, bone ellaboritaj projektoj, celantaj plibonigi la sanitarajn servojn en Afriko, kiuj bezonis nur 4,2 milionojn da dolaroj.

4) Kiam diverslingvaj homoj volas interkomuniki, ili povas elekti inter diversaj sistemoj, laŭ la diversaj situacioj kaj lingvaj kompetentecoj: gestoj, kriplaj frazoj, uzo de la angla, interpretado, Esperanto ktp... Se oni

studas la rilaton efiko/kosto por ĉiu unuopa sistemo, oni konstatas, ke unu formulo, kaj nur unu, ebligas optimuman

interkomprenadon, fronte al tre malalta investo je tempo, mono kaj energioj.

Tiu ĉi formulo tute forigas la koston de tradukado kaj de interpretado; metas la partnerojn sur la saman nivelon; implicas nenium prokraston; ebligas konfidencan komunikadon; favoras esprimfacilecon; respektas la etnan, nacian kaj kulturalan identecon de ĉiu unuopa; favoras la reciprokan ekkonon de la kulturoj; ebligas pli bone ol aliaj la spontanajn esprimon de la sentoj kaj la aŭtente homan interparolon inter diversdevenaj personoj. Tiu ĉi formulo estas Esperanto.

Justeco postulas, ke oni ne elmetu verdiktojn sen antaŭa profunda analizado de la faktoj. Sed neniam registaro ebligis al siaj civitanoj juĝi konante. Neniam registaro diris: «Ni uzas miliardojn elprenitajn el vi impostpagantoj por senfruktaj aktivecoj de tradukado kaj interpretado. Ĉu vi konsentas pri tio, aŭ ĉu vi preferas, ke ni dediĉu tiujn monsumojn al aliaj aktivecoj por plibonigi la bonfarton de la loĝantaro?».

Neniam registaro diris: «80 aŭ 90 procentoj el vi elektas la anglan kiel fremdan lingvon istruotan al viaj filoj, sed sciuj ke la plej granda parto de la lernantoj neniam kapablos uzi tiun ĉi lingvon: kontraŭe, se ni lernigus al ili Esperanton, post unu lernoĵaro (kun la sama kvanto da kursohoroj) ili povus ĝuste komuniki de unu lando al alia kiel en sia gepatra lingvo: la lingvaj bariloj ne plu ekzistus. Tiu ĉi instruado liberigus tempon, kiu ebligus al ili, en la postaj jaroj, ellerni lingvon, ne kiel tutmondan komunikilon, sed kiel kulturalan riĉigilon, por malkovri kaj penetri alian mensostaton, alian manieron pensi, senti, reagi».

Kial la registaroj ne diras tiajn aferojn? Kial ili kaŝas la veron? Ĉu ne alvenis la tempo, devigi ilin agi laŭ honesta kaj prudenta maniero?

Tiu artikolo, kiun ni ŝuldas al unu el la plej famaj esperantologoj, aperis en la gazeto eldonita de la "Radikala Partio", nova transnacia "partio", kiu oficiale kaj firme emfazas pri la valoro de Esperanto. La koncerna gazeto estas tradukita en 14 lingvojn... inkluzive Esperanton.

pour vous initier à la seule
vraie langue
internationale, pour vous perfectionner
ou éprouver le plaisir rare de converser
en espéranto...

DEUX RENDEZ-VOUS
A NOTER SUR VOTRE AGENDA

34ème STAGE d'ESPERANTO PARLE
de notre Fédération
3 et 4 octobre 1992
F-57330 HETTANGE-GRANDE

40a Kultura Semajnfino
de Sarlanda Esperanto-Ligo
D-HOMBURG = 4/6ajn de decembro

➔ nos stages, nos congrès,
nos rencontres, nos voyages...

Internacia Esperanto-Kongreso por la pli aĝa generacio

"NE HEZITU!...
Vi ankoraŭ povas aliĝi
dum la tuta monato julio!"

5.-12. septembro 1992 en Augsburg

Augsburg, junio 92,

"...Ni ofertas internacian Esperanto-Kongreson **sen movada hasto**, kongreson de amikeco kvazaŭ aŭtenta **Ferio-Semajno**... Ni kompreneble akceptas **pli junajn Esperanto-Parolantojn**, kiuj foje volas renkonti homojn el diversaj landoj kaj regionoj, por komune travivi **senĝenan semajnon** en harmonio kaj reciproka kompreno... **Venu, rigardu, kaj ĝuu iom alian E^o-Kongreson!**..."

Petu nian belan, ilustritan **program-prospekton**: vi miros pri niaj antaŭplanitaj aranĝoj!..."

Hermann SCHMID

ALIĜILO

ESPERANTO-KONGRESO POR LA PLI AĜA GENERACIO de 5 - 12 septembro 1992
Kongresejo: Kolpinghaus Augsburg/FR Germanio - LKK: Esperanto-Press Augsburg
Kongreskonto: 44535-803 (Hermann Schmid) Postgirkonto München (BLZ 700 100 80)
Pago-celo: Esperanto-Kongress 1992 Augsburg - Adreso: Waterloostr. 21 D-8900 Augsburg

Kongreskotizo: 95 DM

Mi aliĝas al la kongreso kaj pagas la kongreskotizon de 95 GM
Mi ĝiras samtempe la antaŭpagon por la tranokto de 100,- GM GM
la kostojn por la ĉambroporado de 5,- GM GM
La sumon por la dumkongresaj manĝoj de 180,- GM GM
Mi kontribuas al la solidara fonduso per la sumo GM
Mi partoprenas la tutagan ekskurson al Neresheim - Aalen (30,- GM) GM
Mi partoprenas la duontagan ekskurson al Pfaffenhofen (Lupolregiono) 20,- GM
Mi partoprenas la duontagan ekskurson al princa kasteło Batenhausen 15,- GM
Mi estas vegetarano sumo entute: GM

S-ro/S-ino

Nomo antaŭnomo telefono
poŝtkodo loĝloko strato
lando dato subskribo

La kongreskotizo samkiel ĉe aliaj kongresoj ne estas repagebla. Pri asekuro ĉiu partoprenanto respondecas por si mem.

Pri ekskursoj: Ni planas tri ekskursojn, tutagan kaj du duontagajn. La tutaga ekskurso kondukas al la abatejo Neresheim kun mondkonata barokstila preĝejo kaj al Aalen. Aalen estas konata i. a. pro la limca-muzeo; kaj nun troviĝas en tiu urbo la Esperanto-biblioteko de l' Germana Esperanto-Instituto de GfA.

La celo de duontaga ekskurso estas Pfaffenhofen, kiu troviĝas en la lupolregiono; tie ni havu vespermanĝon kaj folkloran programon. La alia duontaga ekskurso gvidas nin al princa kasteło (fugger-kasteło) en Babenhhausen.

Estimata kongresan(in)o!

Kelkaj vortoj pri aliĝo kaj samtempa pago. Luj agenda ĉe la aliĝo estas la aliĝotizo, ĉambroporadkostoj kaj la antaŭpago por la tranokto. La aliajn sumojn vi povas tuj pagi, ĉar tiamaniere vi faciligas la laboron de LKK, sed ne estas deviga.

Tiu aliĝilon vi plej urĝe sendu al: **ESPERANTO-PRESS** (Hermann SCHMID)

Waterloostr. 21, D-8900 AUGSBURG

" Kara Samidean(in)o,

Certe vi aŭdis pri la beleco de NICO kaj ties regiono. Se vi volas pli multe scii pri tiu vizitinda regiono, bonvolu peti turisman prospekton (esperantlingve aŭ iel ajn lingve) al:

Office de Tourisme

1, Esplanade John Kennedy,
F-06000 NICE

Kiel vi eksciis post apero de nia komuniko en "La Informilo" (n°77), ni planas krei en NICE, **Esperanto-Domon** por la E°-lingvanaj turistoj... Tial ni lanĉis kampanjon, por kolekti la necesan sumon, sub formo de "kuponoj", kiuj fakte estas nur antaŭpago de via venonta gastiĝo en la celata domo: kiuj jam aĉetintos kuponojn, tiuj pagos sian restadon per aĉetitaj kuponoj. ...

Nun, **neniu sendas monon** sed nur promesas tion fari, sendante nur plenigitan sindevontigilon. ...

Tiu projekto devas esti plej baldaŭ realigita. Jam **pluraj centoj da kuponoj** estas antaŭmenditaj! Se komence de 1993 la nombro de rezervitaj kuponoj estas sufiĉe alta, ni daŭre klopodos por realigi tiun klopodon. Se ne, tion bedaŭrante, ni **rezignos**.

Bonvolu plej baldaŭ sciigi, ĉu tiu **Esperanto-Domo** interesas vin!"

La respondeculo: R. LLORENS

PS - Se vi ne plu posedas la specifan detalan cirkuleron ("La I° n°77), petu ĝin ree al nia adreso:

Nice-Esperanto
"Les Hortensias 2", 121 bis, Bd Napoléon III,
F-06200 NICE

URGAS!

===== noto de la redaktoro:

la ĉi-supra alvoko estas resumo de la duaĝa cirkulero, kiun ni denove ricevis de S-ro Llorens

ĈAMBROMENDILO

por la ESPERANTO-Kongreso 5 - 12 septembro 1992 Esperanto-Senioren-Kongress
kongreso por la pli aĝa generacio

Mi mendas unulitan dulitan ĉambromendon en la kategorio A B C plurlitaj (Bonvolu signi la validan) ĉambroj) (nur du-kaj ĉambroj)

por la noktoj: 5/6 6/7 7/8 8/9 9/10 10/11 11/12 de septembro 1992

Nomo kaj antaŭnomo _____ eventuale iel. n-ro _____

strato kaj numero _____ poŝtkodo _____ loĝloko _____

_____ dato _____ subskribo _____

Mi deziras loĝi kun S-ro/S-ino: _____

La prezon por la ĉambro mi pagos post la alveno en Augsburg, minus la antaŭpagon.

La ĉambromendo estas deviga! Se vi pro grava kaŭzo ne povus partopreni la kongreson, bv. tion anonci se iel eblas tagon antaŭe, ĉar ne malmendita ĉambro estas pagenda!

Se ĉambro en la mendita kategorio jam estas okupita, mi akceptos la venontan kategorion.

Mi alvenos per: aŭtomobilo / fervojo / aviadilo, la _____ 1992

En kazo, ke vi deziras alveni pli frue aŭ resti pli longe, bv. tion komuniko kun la mendo de la ĉambro.

Rimarkoj: _____

===== Kasedoj =====

Mi ĵus akiris novan kasedo-registrilon, tial mi povas proponi al vi kopion de diversaj prelegoj, konferencoj, muzikaĵoj, kiuj rilatas al Esperanto. La kvalito de la registradoj, plej ofte neprofesiaj, dependas kompreneble de la originalaĵo. Jen listo de proponitaj registraĵoj:

- 1) Journée d'étude sur l'Esperanto, 25.11.83 Université Paris VIII Vincennes à Saint-Denis. Kasedoj 2x90 mn.
- 2) "Kial ne la Angla?" -lingvaj malavantaĝoj de la angla. Prelego de Doktoro John C.Wells en Pompidou-centro, 8.2.87. Kasedo: 1x90 mn.
- 3) Elsendo de France-Inter de la 27.9.87 unua-flanke. Dua-flanke: Radio Bleue intervjuas Henri Masson: 30 mn. Radio-France Nancy intervjuas J.P. Colnot: 10 mn. Kasedo: 1x90 mn.
- 4) Esperanto-kurso de France Inter en aŭgusto 1988. Kasedoj 3x90 mn.
- 5) Kantoj por infanoj. Unua flanko: Kantu Esperante: kun Janico kaj Johano 12 konversaciaj kantoj (San Diego, Usono). El Zagreba kurso: Ne Monon sed Amon. Senlaborulo. Vivu la Stel'. Dua flanko: Kantoj registrataj en Hungario dum Esperanto-familia renkontiĝo en 1988. Kasedo: 1x60 mn.
- 6) "La danĝera lingvo" Prelego de Ulrich Linz registrata okaze de la staĝo en Homburg en decembre 1989. Kasedoj: 3x90 mn.
- 7) Radio Dreieckland (tri-landa regiono) intervjuas s-rojn Kueny, Grossmann kaj Panchaud en la elsendo "A coup de bec". 15.4.90. Kasedo: 1x90 mn.
- 8) "Kial tiom da kontraŭstaroj al Esperanto en la ĝenerala publiko". Prelego de s-ro Piron, unua-flanke. Dua-flanke: Prelego de s-ro Piron pri Esperanto kaj la enkonduko en la lernejojn. Kasedo: 1x90 mn.
- 9) Radio Florival intervjuas s-rojn Ludwig kaj Kueny en la alzaca dialekto en februaro 1990. Kasedo: 1x60 mn.
- 10) "Apprentissage des langues et Esperanto" par Dennis Edward Keefe Illinois, Etats-Unis. Pédagogue, professeur d'anglais, polyglotte. 24.2.90 au Grand Palais. En français. Kasedo: 1x60 mn.
- 11) Distra vespero kun Nikolin' okaze de federacia staĝo en Thionville 6.10.90. 60 mn. Prelego de Ivo Lapenna en Graz okaze de la Internacia Konferenco en julio 1987. 30 mn. Kasedo: 1x90
- 12) "Kiel ambasadori pri Esperanto" Prelego de Spomenka Štimek registrata okaze de la federacia staĝo en Illzach en junio 1991. Kasedoj: 2x90 mn.

Kostoj de la kasedoj afrankitaj:	90-minuta kasedo	23 FF
	60-minuta kasedo	20 FF

Vi povas mendi la kasedojn per ĝiro al la poŝtĉekkonto de nia Federacio:

FÉDÉRATION CULTURELLE DE L'EST POUR L'ESPÉRANTO PCK 1997 72W NANCY

Aŭ rekte per bankĉeko al mia adreso: S-ro André GROSSMANN, 5, rue des Pyrénées, 68390 BALDERSHEIM, Francio

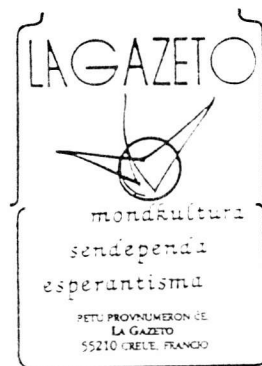
Ni bonvole informas pri 3 nepre havindaj libretoj:

= Proverbaro franca-esperanta (Lucien BOURGOIS)
kompletigita eldono...	20 FF
= Laŭ la fluo de l'interparolo (L.B.)
konversacia gvidlibro franca-esperanta...	10 FF
= Esprimaro franca-esperanta (L.B.)	45 FF

Haveblaj ĉe "Cercle Amical Espérantiste", F-47470 BEAUVILLE
(la prezoj ne entenas la sendkostojn)

LA GAZETO F-55210 CREUE

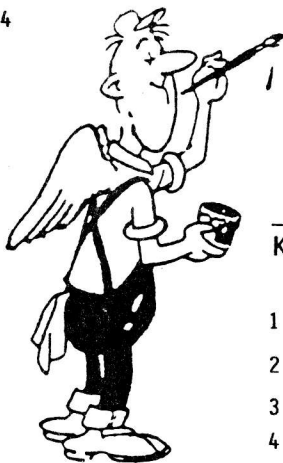
abono:
140 FF

Tutcerte vi jam posedas "T-ĉemizeton" (ĉemizeton laŭ "T"formato!) surportante eventualan (foje mal-facile videblan) E^o-logon. Jen do "freŝbakita" modelo proponata de niaj junaj germanaj geamikoj. Mi jam akiris unu... Mi povas aserti, ke ĝi okulfrapas!

Mendu 1 (aŭ 2!) ĉe: Germana E^o-Junularo, Rheinweg 15,
* P. Denis DW-5300 BONN 1

Prezo: 15 DM
Sendokosto
por Francio: 5 DM
(se vi mendos 10:
unu kostas nur 12DM)
Statur-talio:
M, L, XL (grandega!)

? u distra angelo

KRUCVORT-ENIGMO

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												

HORIZONTALE

1 kuracigaj konusetoj. 2 ne tute preciza - cifero-sufikso - bulkopeco. 3 ekskluzivi(r) - pufigi kusenon(r). 4 arbo kun maĉfrukto(r) - korinklini - taksi relativan valoron de io. 5 tritermo - trunkvila stato de l' animo. 6 esperanta litero - malmola ŝtonego(r) - siglo de UEA-servo - komenciĝo de rinito. 7 larĝa zono el teksaĵo(r) - esprimi sian kontentecan al iu(r) - ricevi provizore ion kontraŭ pago. 8 rilata al ne deca esprimo - arto (r). 9 kanalo por malpuraĵoj - osto. 10 rilata al cifero - leĝere freneza - parto de scienco pri birdoj. 11 multifaceta kuracejo. 12 parto de metafiziko.

VERTIKALE

1 aparato por studi la lumon. 2 mamulo - rokopeco - elstaraĵo ĉe fasado(r). 3 parto de rompita korpo(r) - specifa poezio- vertikale granda(r). 4 scienco de la maroj. 5 vestaĵfermilo - seka bruo - korpoparto(fonetike) - 6 sufikso - mamocentro - karesinflui(r) - parto de lokomotivo. 7 rilata al varmomezurilo - sufikso. 8 grupe - fama greka litero (inverse) - egipta kadavro - pronomo. 9 fortikaĵo(r) - oleumi(r). 10 homo trafita de duondebileco(r) - metalo. 11 kuglego - interjekcio - nedifina pronomo - koro de elektrona tubo. 12 teritorioj de juraj instancoj.

SILAB-ENIGMO

Pere de la ĉi-subaj alfabete ordigitaj vort-eroj, malkovru vortojn, kies difino troviĝas dekstre. La du krucumitaj kolumnoj, vertikale legataj, elformas proverbon.

1	+ - - + - -	surtera maolusko
2	+ - - + - - - -	ano de famili-reg-sistemo
3	+ - - + -	preme malgojiga
4	+ - - +	senpatr(in)a knabo
5	+ - - + -	plurkarpela frukto
6	+ - - + - -	pacience toleri
7	+ - - + -	eluzi per frotado
8	+ - - + - -	Frigia dio
9	+ - - + -	agrable eksciti
10	+ - - + -	orientlanda kalkulilo
11	+ - - + - -	semajntago
12	+ - - + -	islama princitolo
13	+ - - + -	afrika mamulo
14	+ - - + - -	stilfiguro

Ni rid(et)u...

Iu virino atente legas la aŭgurojn de l' horoskopoj en la taga gazeto:

"Kia bedaŭrindaĵo! Jes, vere bedaŭrinde!

- Kio estas bedaŭrinda?, informiĝas la edzo.

- Laŭ la hodiaŭaj aŭguroj, se vi estus naskiĝinta du tagojn pli malfrue, vi estus bela, inteligenta, spritema kaj amema!..."

SOLVOJ de la lastaj enigmoj: SILABENIGMO: "Amo plej sincera neniam rompiĝas"

KRUCVORT-ENIGMO: trobadoro um uvulo rivele bastilo mam nebulo ordeno ekart mn sonor do-likocefalo ol atalja knos solecismo bal otari ekimozo roĵo kritikoj ink to ozo kred tipoj bojkoto